

ယိုးဒယား

အတတ်စံဉ်းယဲလၢပျာ

Drum Publication Group

ကျိဉ်တၢ်ရၢလီၤလံာ်လံာ်တၢ်မၤကရူာ်

ယိၤဒိၣ်အတၢ်စံၣ်ဃၢ်လၢပျၢၤ
Shan Folklore (KarenVersion)

Drum Publication Group
P.O Box 66
Kanchanaburi 71000
Thailand

drum@drumpublications.org
www.drumpublications.org

May, 2010
ISBN 978-616-7225-19-7

တၢ်တဲခိၣ်တီ

ဖိၣ်ယဲလၢအကူၣ်တရံးတၢ်သ့တဂၤ	၁
ပိၣ်ခွါဖိလၢအဖီၣ်တဂၤ	၄
ပှၤမၤညၣ်ဖိဒီးအမါ	၆
ဘၣ်သံလၢတၢ်သ့ၣ်လီသးကွံအယိ	၈
ဘီၣ်သိၣ်ဝါကစၢ်	၁၀
ယုၢ်လၢအအိၣ်ထဲၣ်ကနၣ်	၁၂
တၢ်အက့ၣ်တနၤတၢ်အဘျါ	၁၄
စုမုၢ်ဒိၣ်	၁၆
ကဆိဝါ	၁၉
ညၣ်ဆံၣ်ဒၤ	၂၁
မုၢ်တီၢ်ပံၣ်	၂၃
ခ့ယုၢ်ဒီးနၤပှၤ	၂၄
ဆၣ်ဘုမုၢ် (မ့) ဆၣ်ကဆိ	၂၅
ပှၤဂံၢ်ဆူၣ်အိၣ်ဟ့ၣ်လီၣ်	၂၇
စိးဝၣ်ယးလၢအသးကညီၤတၢ်သ့	၂၉
အံၣ်-ကီၢ်-ဟံ	၃၁
ပှၤဖီၣ်ဖိလၢအသးကွံတၢ်ဒိၣ်တဂၤ	၃၆
အူတ့ၣ်	၃၈
ခိဖျိလၢမုၢ်တဖျါၣ်အယိ	၄၂
နၤပှၤဒီးအမါ	၄၂
ဘီၣ်သိၣ်တအိၣ်ပနၢ်အဂ့ၢ်	၄၃
ယိၤဒိၣ်ကလုၢ်န့ၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤတဆံးတက့ၢ်	၄၄
• တၢ်အိၣ်တၢ်အိ	၄၄
• တၢ်ဒုတၢ်အူအပီးအလီတဖၣ်	၄၅
• တၢ်န့ၣ်တၢ်ထုတဖၣ်	၄၅
• တၢ်ဖးဆိတၢ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်ဒူးဆိတၢ်	၄၆
လၢကဟဲကဲထီၣ်သးဆူညါတဖၣ်	၄၆
• ယိၤဒိၣ်ကလုၢ်န့ၣ်အတၢ်တ့တၢ်ဖျိ	၄၇

တၢ်ကတိၤလၢညါ

ယီၤကလုာ်န့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဆိးဝဲလၢကီၢ်ပယီၤကလံၤစိးတကပၤလီၤ. လၢယီၤကီၢ်စံၣ်အိၣ်ဒီးကလုာ်န့ၣ်အါကလုာ်လီၤ. ပှၤယီၤဖိတဖၣ်အါတက့ၢ်အတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဘူးဒးတၢ်ဘါန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးလုာ်လၢထူသန့လၢအထူးတီၤဝဲဒီး ပှၤယုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်စံၣ်စိၤတဖၣ်တဲဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ဘၣ်ထွဲအိၣ်ဒီးပှၤက့ၢ်တဲၣ်ဖိဒီးလၢအိၣ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်တၢ်ရၤလီၤလံာ်လဲၣ်အိၣ်ဒီးအတၢ်တိာ်ပာ်တဖၣ်လၢကထူးထီၣ်ဝဲကလုာ်န့ၣ်တဖၣ်အတၢ်တဲလၢပျၢၤတဖၣ်လီၤ. လၢလံာ်ဖိတဘျီအံၤအပူၤ, ပထၢန့ၣ်လီၤယီၤအဂ့ၢ်တစဲးတမ့းဒီးယီၤအတၢ်တဲဖိတဖၣ်လီၤ. ပစံးဘျူးဘၣ်ပှၤလၢအဆၢန့ၢ်ပှၤတၢ်တဲဖိတဖၣ်လီၤ. ပနာ်လၢခိဖျိပဖးတၢ်တဲအယိ, ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်နီၤလီၤန့ၢ်လိာ်သးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢဒီးပကမၤန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်န့ၢ်ပာ်လိာ်သး, တၢ်သ့ဒိသ့ၣ်ပာ်သးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်တၢ်ရၤလီၤလံာ်လဲၣ်ပာ်ဒိၣ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢဒီးမၤတၢ်လၢကမၤဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢအယိခါဆူညါပကဆဲးထူးထီၣ်ဒီးကလုာ်န့ၣ်အဂၤတဖၣ်အတၢ်စံၣ်ယဲၤတဲယဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိန်ယဲလဲအကူတရား တၢ်သုတဂၤ

တၢ်တဲလဲလၢပျၢၤတဘျီဖိန်ယဲဖိန်သံအိၣ်တဲတဂၤဒီးအဲဖိန်တုၤဒၣ်လဲၣ်ဟုသးလၢက
အိၣ်တဲအဂီၢ်မးတအိၣ်လၢဘၣ်လီၤ. အယိဘၣ်လုၢ်အိၣ်အသးသမူဒီးယုအိၣ်ညၣ်လၢ
ထံကျိပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တနံၤဖိန်ညၣ်တန့ၢ်နီၣ်တဘျီဘၣ်န့ၢ်ထဲဒ့ၣ်ဖိတဘျီမိၤအယိ,
ထၢန့ၣ်တဲအထၢပူၤဒီးလဲၤတဲအသ့ဝီပူၤလီၤ. လၢကျဲန့ၣ်, ပုၤကွဲၣ်အိၣ်ဆူဟံၣ်ပူၤ
ဘၣ်ဆၣ်အဲစံးဆၢ “ယဘၣ်ယိၣ်လၢနဆီဖါကအိၣ်ကွဲၣ်ယဒ့ၣ်ဖိလီၤ.” ပုၤနံၤဘၣ်
အိၣ်, “ယထီၣ်ဖိဆီဖိမ့ၢ်အိၣ်ကွဲၣ်န့ၣ်ဖိန့ၣ်ယကဟ့ၣ်က့ၤနၢအပူၤလီၤ” တံၤဒီးအဲ
လဲၤန့ၣ်ဆူဟံၣ်ပူၤလီၤ.

ဖဲပုၤတထံၣ်အိၣ်နီၣ်တဂၤအခါ, အဲပျၢ်လီၤခူသ့ၣ်ဒ့ၣ်ဖိဆူတၢ်ပျီလီၤ. ဒီးဖဲဆီဖါကီၢ်ဖး
ဒိၣ်တဘျီထံၣ်တၢ်အံၤဒီးဟဲပျၢ်ဆူဒ့ၣ်ဖိအအိၣ်ဒီးစိးအိၣ်ကွဲၣ်တဲန့ၣ်လီၤ. ဖိန်ယဲဟံၣ်
သးဒိၣ်ထီၣ်အသး, အယိပုၤဘၣ်ဟ့ၣ်ကွဲၣ်အိၣ်ဆီဖါလၢအအိၣ်ကွဲၣ်အဒ့ၣ်ဖိန့ၣ်လီၤ.

အဲဒီထိုင်ဆီဖါဒီးလဲ၊ ဆူသဝီအဂါတဖျာန်န့ၣ်လီၤ။ ဖဲန့ၣ်အဲလဲၤတုၤဝဲလၢ တၢ်သံ အဟံၣ်တဖျာန်ဒီးပှၢကိးမံအီၤဖဲန့ၣ်လီၤ။

ဘၣ်ဆၣ်အဲစံးဆါ “ တသ့ဘၣ်, ယဘၣ်ယိၣ်လၢနတၢ်သံစိၣ်ကအိၣ်ကွံၣ်ယဆီဖါ ” လီၤ။ ဖဲန့ၣ်ပှၢခဲလၢနံၤဘၣ်အီၤဒီးစံးဝဲ, “ တၢ်စိၣ်တကျိၣ်မ့ၢ်အိၣ်နတၢ်တမံၤမံၤန့ၣ်ပ ကဟ့ၣ်လိးက့ၤနၤကယဲၢ်တၢ်လၢနယုလီၤ ”

မ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်လၢဂီၤခီ, ပှၢဆိးသီတဖၣ်မံဘၣ်သး, အဲဟးထီၣ်ကယီကယီဒီးဒိသံ ကွံၣ်အဆီဖါဒီးလဲၤဖျူဘၣ်အါဆီအဆူၣ်ဒီးဆီသ့ၣ်လၢပှၢသံအမဲၣ်သၣ်ဒီးခူၣ်လီၤကွံၣ် အဆီလၢဟီၣ်ခိၣ်လၢဒီးက့ၤမံက့ၤဝဲလီၤ။

မ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်, ဖဲပှၢကိးဂၤဂဲၤထၢၣ်လၢလီၢ်မံန့ၣ်, အဲစးထီၣ်ဃုကွံၣ်က့ၤအဆီဖါလီၤ။ ပှၢဂၤစ့ၢ်ကိးဃုကွံၣ်ဖဲဒီနံၤညါဘၣ်ဆၣ်တထံၣ်ဝဲဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်အဲသ့ၣ်ထံၣ်ဝဲလၢဆီ ဆူၣ်ဒီးဆီသ့ၣ်ဘၣ်အါတၢ်သံစိၣ်အထးခိၣ်ဒီးအမဲၣ်သၣ်လီၤ။ ဖိၣ်ဃဲပာ်သးထီၣ်အ သးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်, တဲဝဲလၢကလဲၤပတံထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဒီးသဝီခိၣ်န့ၣ်လီၤ။ ပှၢအိၣ်ဖဲဟံၣ် ပှၢတဖၣ်ပျံၤတၢ်ဒိၣ်မးအယိဟ့ၣ်အီၤကျိၣ်ခိၣ်စ့ၤဒီးမၤဟးကွံၣ်ဒီးတဘၣ်တဲတၢ်နီတ မံၤဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်ဝဲအံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ။

ဘၣ်ဆၣ်ဖိၣ်ဃဲစံးဆါဝဲ, “ နမ့ၢ်ဟ့ၣ်ယၤတၢ်စိၣ်တကျိၣ်န့ၣ်ယကဟ်တၢ်ဂ့ၢ်ခဲလၢၣ်လၢ တၢ်ခူသ့ၣ်လီၤ။ ” ဒီးပှၢဟ့ၣ်လီၤအီၤန့ၣ်လီၤ။ ဖဲန့ၣ်အဲယိးထီၣ်တၢ်စိၣ်ဒီးလဲၤကဒီးဆူ သဝီအဂါတဖျာန်လီၤ။ တုၤလၢပှၢကွံၣ်ကဆီအကျါဒီးပှၢကိးမံအီၤဖဲန့ၣ်လီၤ။ အဲဝဲၣ် လိာ်ဒီးစံးဝဲဒၣ်, “ တသ့ဘၣ်, ခဲကၢၢ်, ကဆီကယီၢ်ဘၣ်ဘၣ်ယပှၢဆါတဂၤအံၤလီၤ။ ”

ဖိၣ်ဃဲသ့ၣ်ညါလၢအိၣ်ဒီးကဆီဝါတဒုလၢအကျါအယိသးလီၤဘၣ်ဝဲဒိၣ်မးအယိကူၣ် တရံးထီၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ။ ပှၢနံၤဘၣ်အီၤဒီးတဲဝဲနပျံၤတၢ်အလီၢ်တအိၣ်ဘၣ်, အယိအဲ ဖဲဖဲန့ၣ်လီၤ။ လၢမ့ၢ်နၤခီပှၢမံဘၣ်ပှၢသးခဲလၢၣ်အဆၢကတီၢ်, အဲဝဲၤဆါထၢၣ်ကယီ ကယီဒီးလဲၤပာ်လီၤတၢ်စိၣ်လၢကဆီဝါအကပၤ ဒီးကဆီတထံၣ်တၢ်လၢမ့ၢ်နၤခီအယိ,

ယိုးဒယားအစိုးရတော်စံနှုန်းစာတမ်းအရ ဘုရားရှင်တော်တို့သည် ဘုရားရှင်တော်တို့၏ အကျိုးအမြတ်ကို အကျိုးအမြတ်အရင်းအမြစ်အဖြစ် အသုံးပြုရမည်ဖြစ်သည်။ ဘုရားရှင်တော်တို့သည် ဘုရားရှင်တော်တို့၏ အကျိုးအမြတ်ကို အကျိုးအမြတ်အရင်းအမြစ်အဖြစ် အသုံးပြုရမည်ဖြစ်သည်။ ဘုရားရှင်တော်တို့သည် ဘုရားရှင်တော်တို့၏ အကျိုးအမြတ်ကို အကျိုးအမြတ်အရင်းအမြစ်အဖြစ် အသုံးပြုရမည်ဖြစ်သည်။

ပိာ်ခွါဖိလိဒါအဖျိုင်တဂါ

လိဒါပျာအန့ဒ်ပိာ်ခွါဖိလိဒါအဖျိုင်အိာ်တဂါဒီးအိာ်ဒီးအမိာ်သးပျာလိဒါအမဲာ်တထံာ်တဂါအန့ဒ်လိာ်. အဲမုာ်ဖိသုာ်လိဒါအဂုဒီးတမာတါအါတါသီနီတဘျီဘဒီးတဆိကမိာ်ဒုာ်လဲာ်တါအါတါသီတဖုာ်နီတဘျီဘဒ်. အဲကျးစးယုာ်မာလိဒါတနံဒီးတနံဒါအဂီာ်လါကလုာ်အိာ်အမိာ်မဲာ်ဘျီတဂါအဂီာ်န့ဒ်လိာ်. ဘဒ်တနံဒါလဲဘဒ်ဝဲလါစီပာ်အန့ဒ်ပျာဒီးထံာ်ဝဲလါပျာတဖုာ်အိာ်ဒီးတါသ့ာ်ကိာ်သးဂါနးမးလိာ်. မုာ်လါတါနါဒီးတကါတဖုာ်ယဲန့ဒ်မာတံာ်တံာ်ဒီးယဲန့ဒ်ဂုာ်ဆူာ်တါလိာ်တါကျဲလါဝုာ်ပျာအယိန့ဒ်လိာ်.

ဘဒ်တနံဒါပျာဆုာ်တါကစိာ်တဂါယဲဆုာ်နံစီပာ်တါကစိာ်လါဒီးတကါဖးဒိာ်န့ဒ်တဲဝဲလါပျာဝုာ်ဖိတဖုာ်ယဲဒုးတါဒီးအိာ်ဒီးမာအိာ်မုာ်တနာ်ဘဒ်န့ဒ်ကဘဒ်ကဲထီာ်အဲဝဲအကုာ်အပျာခဲလါာ်န့ဒ်လိာ်. စီပာ်နာ်ဟူာ်အံာ်ဒီးအသ့ာ်ကိာ်သးဂါဒိာ်မးန့ဒ်လိာ်. သးစါဖိတဂါအံာ်ယုာ်လါကလဲထံာ်ထံာ်လိာ်အသးဒီးစီပာ်ဒီးစံးဝဲဒုာ်, “အိာ်, ကစါစီပာ်, ဟ်နသးမုာ်မုာ်ဆုာ်ဆုာ်တခီ, ဟ့ဒ်လိာ်ယဲလါနးတဘျီဒီးယဲကလဲမာသံကွဲာ်ဒီးတကါတါနါဖးဒိာ်ဝဲန့ဒ်လိာ်.”

ထဲနဲ့တဘျီပုဂံဟဲ့လီအီနးတဘျီ, ဒီးအဝဲလဲယုာ်ဆူဒီးတကါအအိန်နဲ့လီ. ဝဲဒီးတကါထံင်လီဖိသင်အံဒီးကိးထိင်ဝဲ, “ မတလဲင်, ဟဲယီ, ယကအိန်ကွံင်နတဘီ.” ဘင်ဆင်ပိင်ခွါဖိတပျံတင်ဘင်ဒီးယုာ်သဘျီင်ဒင်ဆူညါ, လါအစုပူတခီအိန်ဒီးနးဖးထိတဘျီလီ. ဒီးတကါဖးဒိန်ဖိင်အီဘင်ဆင်ဖိင်ဝဲတချူးဘင်. မုာ်လါပိင်ခွါဖိအံမုာ်ပုလါအဂုအပိထိးဘူးဝဲတန့ဒင်လဲင်ဘင်နဲ့လီ. လါခံပိင်ခွါဖိယုာ်သဘျီင်ဒီးဆဲးယီဒီးတကါအပိဒီးတကါဖးဒိန်တဖုအံလီယံသံဝဲနဲ့လီ. ဝဲပုဂံမုာ်တဖုထံင်တင်အံနဲ့အသုင်ခုသးခုဒိန်ဒိန်ကလဲင်, ပုထံဖိကီဖိတဖုစံးထိင်ပတြါအီဒီးစီပတခီဘင်သုင်ဘင်သးဒီးဟဲ့ပုအီလါအရူအဝုာ်တနီအပိအိန်ဘင်ကုာ်ဝဲဒီးအမိာ်မုာ်မုာ်ခုင်နဲ့လီ.

ပုဂံမင်းညောင်ဖိစီးအမိ

တၢ်စံးဝဲလၢပုဂံမင်းညောင်ဖိစီးအမိအဖျိတဂၢန့ၣ်လီၤ. အဝဲအဲၣ်လိာ်အသးစီးပိာ်မုၢ်လၢအဖျိစိးသိးအီၤ, ဘၣ်ဆၣ်မုၢ်ပိာ်မုၢ်လၢအကူၣ်တၢ်သ့တဂၢလီၤ. တယံာ်ဘၣ်အဝဲသ့ၣ်ဖျိအသးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တနံၤလဲၤဒီးလီၤစၢၤအဝၢအစၢၤလၢထံကျိပုၤလီၤ.

ဖဲအလဲၤဝဲ, အဝၢတဲအီၤ, “ယမိ, မုၢ်နထံၣ်စိးဝၣ်ပးတဘျီန့ၣ်ဧါ, ဝါဒိၣ်မးလီၤ.” အမိစံးဆၢ, “ယထံၣ်လီၤအဲၣ်ဒိၣ်ဧါ, မုၢ်အဝါဒိၣ်မးလီၤ.” လဲၤကဒီးဆူညါ, ထီၣ်လဲၤဝါတဘျီယုၤကဟ်အဖိခိၣ်, အဝၢစံး “ယမိ, နထံၣ်ထီၣ်လဲၤဝါတဘျီန့ၣ်ဧါ, သ့ဒိၣ်မးလီၤ.” အမိစံးဆၢ, “ယထံၣ်လီၤ, အဲၣ်ဒိၣ်ဧါ, မုၢ်အသ့နီၢ်ကီၢ်လီၤ.”

တယံာ်ဘၣ်ဒီးလဲၤတုၤလၢထံကျိဒီးဒီးလီၤသကိးဝဲစၢၤခံၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မၤတၢ်ခံၣ်ဒီးတနံၤညါ, ဒီးဖိၣ်န့ၣ်ညါအါအါဂီၢ်ဂီၢ်တုၤဒၣ်လဲၤက့ၤစိာ်ဝဲတန့ၣ်ခဲလၢာ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်မုၢ်တနံၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်မၤအိၣ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဒီးကဲဒိၣ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ပုၤဖျိၣ်ဖိစီးမိၤဝၢလၢအဟံၣ်ယၢၤတန့ၣ်, သ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်ထီၣ်

ယာထိုင်အယိသးကုန်ဘုရင်အဝဲသွန်နုလီ၊ ဘုရင်တနံစံးဘုရင်အမါ၊ “ပကလဲဖိန် ညုန်တင်ဒီမါဝါခံဂါနုန်မာဝဲအသိးလီ၊ ဘုရင်သွန်သွန်ပဘုရင်တိကဂုထိုင်ဒ်သိးအ ဝဲသွန်လီ၊” တဲလိာ်အသးဒ်နုန်ဝံလဲဝဲဆူထံကျိလီ၊ ဝဲအလဲလဲကျဲအခါစိးဝန် ယးတဘုရင်ယူခိက်အဖိခိန်ဒီးအဝါစံးဘုရင်အီ၊ “ယမါ၊ နထိုင်စိးဝန်ယးတဘုရင်နု နု ဝါဒိုင်မးလီ၊” အမါစံးဆါ၊ “ကဝါဝဲလဲနု၊ သူဒ်သိးသွန်လဲလီမးလဲနု”

လဲတုယံထိုင်တစဲး၊ ထိုင်ဝဲထိုင်လဲဝါတဘုရင်ဒီးတဲဘုရင်အမါ၊ “ယမါ၊ နထိုင် ထိုင်လဲဝါတဘုရင်နုနုဧ၊ သူဒိုင်မးလီ၊” စံးဆါအဝါ၊ “နတဂါအံ၊ နသးပုဂါတ လာလံ၊ အယိနတထိုင်ထိုင်တဘုရင်နုလါအဝါဂုဂုဘုရင်လီ၊” အယိအဝဲသွန်တဲ အါလိာ်သးလဲကျဲဒီးတဘိညါလီ၊ တုအလဲတုလဲထံကျိဒီးယုဘုရင်ညုန်ကီကီခဲခဲ ဒီးတနုညါ၊ ဘုရင်ဆုန်တဖိုင်နုတနီတမံဘုရင်ဒီးအိန်ဘုရင်ဖိုင်ဖိုင်ယာ်ယာ်လဲလဲအ သိးလီ၊

ဘဉ်သံလၢတၢ်သ့ၣ်လီၤသးကွံအပိၤ

တၢ်စံးဝဲလၢပျၢၤန့ၣ်, လၢရခးပုၣ်ရးဝုၣ်အပူၤပုၤကူၣ်လဲၤမၤကၤကျိၣ်ပုၤန့ၣ်အိၣ်ဝဲတဂၤလီၤ. ပုၤတဂၤအံၤန့ၣ်ဟူဝဲဒၣ်တၢ်ဟူထီၣ်သၢလီၤလၢသးဝနးဝုၣ်အပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်မျၢၣ်လၢၢ်လုတဖၣ်အပိၤအဝဲကိးထီၣ်အပျၢၤအဘိၣ်တဖၣ်ယုၣ်ဒီးကျိၣ်အဖုယဲၣ်ကယၤဒီးစးထီၣ်လဲၤတၢ်လီၤ. ဖဲအလဲၤတုၤလၢပုၤတတီၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အဲၣ်ဒီးအိၣ်ဘျးအိၣ်သၢအပိၤ, ပျဲလီၤဝဲကျိၣ်လၢကလဲၤအိၣ်နီၣ်ဖိမံၤဖိဒီးအဝဲသ့ၣ်ဖိအိၣ်ဖိအိၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဖိအိၣ်တၢ်အခါ, ပုၤကူၣ်လဲၤမၤကၤတၢ်အံၤထံၣ်ဝဲလၢတၢ်ဘိတဖၣ်ကျးလၢသ့ၣ်ကူၣ်ကျိၣ်တဖၣ်အလီၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အဝဲဂၢ်လီၤကွံၣ်ဝဲဟုသးလၢထၢၣ်အပူၤဒီးထၢတၢ်န့ၣ်ဝဲတၢ်ဘိလၢထၢၣ်အပူၤလီၤ.

ဖဲန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်လီၤသးကွံတၢ်အါထီၣ်ဒီးဆိကမိၣ်ဝဲ, တၢ်လီၤအံၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဘိတဖၣ်မျၢၣ်ပလဲလၢအလုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်တဖၣ်ကအိၣ်ဒီးအါမးလီၤ. ဒီးအဝဲမၤအပျၢၤအဘိၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးစ့ကိၣ်လိၣ်တဖၣ်ဟဲထီၣ်ဝဲလီၤ. ဖဲန့ၣ်ပုၤတဂၤအံၤ, ဂၢ်လီၤကွံၣ်ဝဲတၢ်ဘိခဲလၢၢ်လၢထၢၣ်အပူၤဒီးထၢတၢ်န့ၣ်ဝဲစ့ကိၣ်လိၣ်တဖၣ်လီၤ. ပုၤတဂၤအံၤန့ၣ်ဘဉ်ဝဲစ့ကိၣ်

လိပ်လံဘဏ်ဆိုင်အသီးတစ်ခုစီအပေါ်ဆိကမိဂ်ကဒီးဝဲ၊ စုအိဂ်ဒုထူကအိဂ်လီ။ အပိ
မာကဒီးဝဲအပျိုတဖဂ်ခူဂ်ကဒီးတါဒီးထံဂ်ထူအပိ၊ ကွံဂ်လီ၊ ကွံဂ်ဝဲစုကိဂ်လိဂ်ဒီးထာ
တုဂ်နဂ်ကဒီးဝဲထူလီ။

လါခံကတါ၊ ပုဂ်ကူဂ်လဲ၊ မာကတါအံ၊ ဆိကမိဂ်ကဒီးဝဲ ထူအိဂ်ဒုတါလုဂ်ပုဂ်ဒိဂ်အ
ဂါတဖဂ်ကအိဂ်ဒီးအပိ၊ အဝဲမာအပျိုတဖဂ်ခူဂ်ကဒီးတါလီ။ ဝဲန့ဂ်တါမာအသး
လါဟီဂ်ခိဂ်လီ၊ ပျိုကွံဂ်အပိအဝဲသ့ဂ်လီ၊ ဘျာသံကွံဂ်ခဲလါဂ်လီ။

ဘိယုတ်ဝါကစာ

လူပျားနှင့်၊ စီးပွားအိတ်တစ်လုံး၊ ဖဲအဲကဲစီးပွားမိယိုးဒယားအိတ်ဖိအဖိ မှုတ်ဖိတစ်လုံး၊ ဖဲဖိသင်အံ့အိတ်ဖျှင်ထိုင်နှင့်ပင်ယုတ်ဒီးအဲမဲချ်တင်ဆါလီ၊ အပင်ယု နှ်ကသံပင်သရင်သွတ်တဖင်ဒီးကူစါယါဘျါအီသနကွဲ၊ တပါမင်ဘင်ဒီးအဲမဲချ် ဘျိုင်ကွဲဝဲဒင်နှင့်လီ၊ စီးပွားအံ့သးကညီဘင်ဝဲအဖိမှုတ်ဖိဒိုင်မးအယိ၊ အဲကဲဒီးနှ် ပုဒးတင်တဖင်ဒီးသံကွဲဝဲမှ်ကျဲကအိတ်တဘိတိလါအဖိမှုတ်ဖိအဲမဲချ်ကထိုင်ထိုင် ကွဲတင်ဒါနှင့်လီ၊

ဖဲနှင့်ပုဒးတင်ဖိတဖင်ဒီးကွဲဝဲဒီးတဲဝဲဒင်လါတင်မှ်ထိုင်ထွံလီ၊ နီပုဒးဖိအံ့နှင့်၊ ဖိ သင်မှုတ်အံ့အဲမဲချ်ကထိုင်ထိုင်ကွဲတင်လီ၊ တင်မှ်တထိုင်ထွံလီအီဘင်နှင့်၊ နီ ပုဒးဖိအဲမဲချ်ကဘျိုင်ကွဲလီ၊ စီးထံကီစုင်ကီးကဘင်သင်ဒီးတင်ဒးတင်ယုနှင့် လီ၊ အယိတင်မှ်ထိုင်ထွံလီ၊ နီပုဒးဖိနှင့်၊ ထံကီကမှ်ကရင်ဝဲဒီးနီပုဒးဖိစုင် ကီးအဲမဲချ်ကထိုင်ထိုင်ကွဲတင်လီ၊ ဒီးတင်မဲအသးလါစီးပွားနှင့်နဲပုဒးတင်ဖိ အတင်ကတိအယိအဲကဲဒီးအထံဖိကီဖိတဖင်ဒီးမဲအဘျိုင်ထိုင်နှင့်အီထံဝံပင်ထိုင် တင်အိတ်တင်အီလါပုဒးပုဒးယုတ်ဒီးနီပုဒးဖိလါကလဲထိုင်ထွံလီဝဲအဲကဲနှင့်လီ၊

နီၢ်ပၤမုၢ်ဖိန့ၣ်လုၣ်သ့ၣ်ခါပတ်အပၢ်အတ်တံဉ်ကတိၤတသ့အယိအဲၤဘါထီၣ်အမိၢ်အပၢ်
ဝံၤထီၣ်လၢလုၣ်အပူၤဒီးလဲၤဘဲဆူမိထံကျိန့ၤလီၤ. ပုၤလၢအယိးဆူအိၤတဂၤအံၤလဲၤ
တီၣ်ဆူလီၤနီၢ်ပၤမုၢ်ဖိဆူထီၣ်အပူၤဒီးထီၣ်ထွံလီၤဝဲလၢထံကျိန့ၤအပူၤလီၤ. နီၢ်ပၤမုၢ်
ဖိန့ၣ်ဘၣ်လီၤဖးဒီးအမိၢ်အယိအဲၤသးဘၣ်ဒီးဒိၣ်မးဒီးလီၤထွံပိၣ်ထံအခံကယိကယိ
လၢထံကျိပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲမၤတၢ်တသ့နီၢ်တမံၤဘၣ်အယိအဲၤဟီၣ်လၢတၢ်သးဘၣ်ဒီး
အပူၤဒီးယုဘါထုကဖၣ်သပှၢ်ပှၢ်လၢကပူၤဖျဲးထီၣ်လၢတၢ်သံဒီးအမဲၣ်ချံကထံၣ်ထီၣ်
က့ၤတၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲလဲၤလီၤထွံတူၤလၢထံကျိကၢ်နံၤကပၤအခါ, ဘီၣ်သိၣ်ဝါတု
နၢ်ဟူအဝဲဟီၣ်အကလုၢ်သီၣ်န့ၣ်လီၤ. အယိဘီၣ်သိၣ်ဝါဟဲလီၤဆူအအိၣ်ဒီးက့ၤကိးဝဲ
နီၢ်ပၤမုၢ်ဖိလီၤ. ဘီၣ်သိၣ်ဝါတုအံၤကူၤစါယါဘျါဝဲဒၣ်နီၢ်ပၤမုၢ်ဖိအမဲၣ်ချံဒီးအဝဲသ့ၣ်
အိၣ်ဆိးက့ၤဝဲတပူၤလီၤဒီးနီၢ်ဒါမၤဝါအသိးလီၤ. တယံၣ်ဘၣ်အလီၢ်ခံအဝဲသ့ၣ်ထီၣ်ဖိဝဲ
ဖိခွါသၢဂၤလီၤ. ဖိခွါအဒိၣ်အမံၤမ့ၢ်ဝဲခူၣ်အၣ်, ဖိခွါခံဂၤတဂၤအမံၤမ့ၢ်ဝဲခူၣ်ယံၣ်ဒီးဖိခွါ
သဒါအမံၤမ့ၢ်ဝဲခူၣ်ဆၣ်လီၤ. ဖိခွါသၢဂၤအံၤအိၣ်ဆိးအလီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်လၢဘီၣ်သိၣ်အိၣ်
ဆိးအါန့ၢ်ဒီးပုၤကညီအယိ, တၢ်လီၢ်ဝဲန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကိးအိၤလၢ “ဝ့ၢ်ဘီၣ်သိၣ်ဝါ” န့ၣ်
လီၤ.

ယုလအအိန်ထဲကနု

တၢ်စံးဝဲလၢပုၤ၊ ပုၤဒိတံၤဒိသကိးအိန်ဝဲခံၤလီၤ. အကျါတဂၢၤန့ၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအ
လံၣ်အိန်လီၤအိန်တၢ်သ့လီၤ. အဂၢၤတဂၢၤမ့ၢ်ဝဲပုၤလၢအလၢပုၤဒိးတၢ်ကုၣ်ဘၣ်ကုၣ်သ့
ဒီးသ့ၣ်ပုၤသးဆှါတဂၢၤလီၤ.

တနံၤန့ၣ်, ပုၤခိခိန်ဖိလဲၤဆူအသကိးပုၤဝုၢ်ဖိအအိန်ဒီးမၤအဆါန့ၣ်အီၤထဲၣ်လၢအပုၤ
လီၤလၢယၢ်ကယၢ်ဘးန့ၣ်လီၤ. ပုၤဝုၢ်ဖိတဂၢၤအံၤ လဲၤဆါလီၤအိန်ဝဲပုၤခိခိန်ဖိအထဲၣ်
ဒီးစုၤလၢအန့ၣ်သ့အိန်ကွၢ်ဝဲဝဲတအဲၣ်ဒီးဟ့ၣ်က့ၤဝဲအသကိးဘၣ်အယိဟံးန့ၣ်ဝဲယုၢ်
အ့ၣ်တဖၣ်ဒီးဟံၣ်ပုၤထီၣ်ဝဲလၢထဲၣ်အမဲအလီၤန့ၣ်လီၤ.

နံၤသီတဖၣ်လဲၤပုၤကွၢ်ဝဲအလီၤခံ, ပုၤခိခိန်ဖိတဂၢၤလဲၤထီၣ်ဆူဝုၢ်ပုၤအခါတထံၣ်အ
ထဲၣ်အယိသ့ၣ်ညါဝဲလၢပုၤဆါလီၤအိန်ကွၢ်အထဲၣ်လံၣ်အယိအဝဲလဲၤဆူအသကိးပုၤဝုၢ်
ဖိအအိန်ဒီးယုစုၤန့ၣ်လီၤ. ဝဲန့ၣ်အသကိးပုၤဝုၢ်ဖိတဲဘၣ်အီၤလၢယုၢ်အ့ၣ်ကွၢ်ထဲၣ်အမဲ

တဖန်လီ၊ ပုဂံခိုခိုဖိတဂါအံတတဲကွါအသကိးပုဂံခိုဖိတဂါနီတမံဘဉ်၊ အဝဲတဲ
သါအဲဒဲဒီးလဲလုဂ်ထံဒီးလဲကိးယုဂ်ပုဂံခိုဖိအဖိခွါန့ဉ်လီ၊ ဖဲအဝဲလုဂ်ထံဝံအ
လီခံ၊ အဝဲဟ်ဂုဉ်ယုဂ်ထံသုဂ်လုဂ်လုဂ်အသုဂ်ညါဝဲတဂါအအိဂ်လီ၊ ဖဲပုဂံခိုဖိ
ထံဂ်လုဂ်အသကိးဟဲကွါထဲတဂါဇီဒီးတထံဂ်အဖိခွါဘဉ်အယိအဝဲသံကွါအသကိး
ပုဂံခိုခိုဖိလုဂ်အဖိခွါအဂ်လီ၊ ဒီးအသကိးပုဂံခိုခိုဖိတဂါတဲဘဉ်အီလုဂ်ဖဲအဝဲလုဂ်
ထံအခါလံာ်ထံဂ်တဘဉ်ဟဲလီဒီးယုဂ်စိကွါအဖိခွါဆူမူခိဂ်န့ဉ်လီ၊ ဘဉ်ဆဉ်ပုဂံခို
ဖိတဂါအံတနုဂ်အသကိးပုဂံခိုခိုဖိအတိကတိဘဉ်အယိအဝဲသုဂ်ခံဂါန့ဉ်ကတိ၊
အါလိာ်အသးတဂါန့ဉ်လီ၊ အဝဲသုဂ်ခံဂါကတိအါလိာ်အသးတကတါနီတဘျီဘဉ်
အယိအဝဲသုဂ်လဲဆူစံဂ်ညိဂ်ကွါအအိဂ်န့ဉ်လီ၊ ဖဲစံဂ်ညိဂ်ကွါသံကွါအဝဲသုဂ်ဒီး
တဂ်ဂါတဂ်ကျါမးအသးဝံသံကွါပုဂံခိုခိုဖိလုဂ်မုာ်လံာ်ထံဂ်ယုဂ်စိကွါဖိသုဂ်အနီဂါ
ခါန့ဉ်လီ၊ ဒီးပုဂံခိုခိုဖိစံးဆါဝဲလုဂ်န့ဉ်လီ၊

ဖဲန့ဉ်စံဂ်ညိဂ်ကွါအသးဟဲထံဂ်တဂါအယိတဲဘဉ်ပုဂံခိုခိုဖိလုဂ်၊ “နဲတဲတဂါန့ဉ်အခိပ
ညိတအိဂ်ဘဉ်၊ တဲဘဉ်ယုဂ်တဂါလုဂ်လုဂ်အကဲထံဂ်သးနီဂါကီတကွါ၊” ဖဲန့ဉ်တံသကိး
ပုဂံခိုဖိတဲပုဂံခိုခိုဖိညိဂ်ကွါလုဂ်အသကိးပုဂံခိုဖိတဲဝဲလုဂ်ယုဂ်အိဂ်ဝဲထံဂ်ကနုဂ်အဂ်
န့ဉ်လီ၊ ဖဲန့ဉ်စံဂ်ညိဂ်ကွါသုဂ်ညါကွါတဂါတဂါကျါလုဂ်အကဲထံဂ်သးအယိတဲဘဉ်
ပုဂံခိုဖိလုဂ်၊ “နဲမုာ်အဲဒဲဒီးသးလီကွါနုဖိန့ဉ်လဲဟံးနုဂ်ကွါ စုလုဂ်ဆါလီထံဂ်ကနုဂ်
တဖန်တကွါ၊” ဒီးကွါယုဂ်ဆူပုဂံခိုခိုဖိအအိဂ်ဒီးတဲဝဲ၊ “နဲနဲမုာ်အဲဒဲဒီးကွါနုစုန့ဉ်လဲ
ဟံးနုဂ်ကွါနုသကိးအဖိဒီးဟဲကွါဆုဂါကဒါကွါနုအီတကွါ” န့ဉ်လီ၊

တၢ်အကုၣ်တနၢၤတၢ်အဘျၢ

တၢ်စံးဝဲလၢပျၢတဘျီပုၤအိၣ်ဝဲခံၤ, တၢ်အမံၤမ့ၢ်စီၤစုၤဒီးတၢ်အမံၤမ့ၢ်တၢ်မျၢန့ၣ်လီၤ. ပုၤခံၤအံၤမ့ၢ်ပုၤဒီးတံၢ်ဒီးသကိးဒီးအိၣ်သကိးအိၣ်သကိးဝဲဒ်သိးသိး, တအ့ၣ်လိာ်ဆိးက့ၢ်လိာ်သးနီၤတဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တနံၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တဲသကိးလၢကမၤတၢ်ကူၣ်လဲၤမၤကၤဒီးအၢၣ်လီၤအိၣ်လိာ်လိာ်အသးဒီးစးထီၣ်မၤတၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢခံၤအတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်အယိအကျိၣ်စ့တၢ်ထူးတၢ်တီၤတဖၣ်အိၣ်အါထီၣ်လီၤ.

ဘၣ်တနံၤတၢ်မျၢဆိကမိၣ်ဝဲယမ့ၢ်ဟ့ၣ်လီၤစီၤစုၤလၢယစ့ခဲလၢၣ်တတ်ယၣ်ယၣ်န့ၣ်ယတၢ်ကအိၣ်ထဲတစးန့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးယကမၤန့ၢ်အါအါအဂီၢ်ကဘၣ်ယုကျဲလီၤ. လၢခံၤအဝဲတဲဘၣ်စီၤစုၤလၢ, “စ့တဖၣ်အံၤပနီၤဖးလီၤတၢ်တတ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢယမံၤမ့ၢ်တၢ်မျၢအယိ လုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်န့ၢ်ဒီးစ့န့ၣ်လီၤ.”

ဖဲန့ၣ်စီၤစုၤတဲကဒါက့ၢ်အီၤ, “မ့ၢ်ဘၣ်တဲဒ်န့ၣ်, မ့ၢ်လၢယမံၤမ့ၢ်စ့အယိယကြၢးမၤန့ၢ်စ့

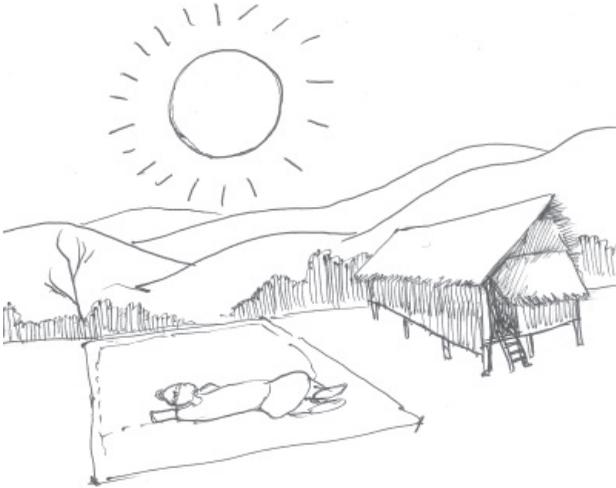
တဖန်အံ့ခဲလက်နက်လီ၊ နမံမုမုတ်တိုက်နက်လဲ - လဲဆူမိကိးလဲယုတ်တိုက်ကွာ်”

အုတ်လိာ်ဆိးကုလိာ်သးအယိလဲခံတဲလိာ်အသးလဲကလဲဆူစံာ်လိာ်တိုက်သနာ်ချာ် တထံးအဖိလဲာ်ဒီးမာချာ်ဆာတ်ာ်န့ၤပုၤတိုက်ဂ့ၤန့ၤလီၤ၊ တိုက်အံ့မုမုတ်တိုက်ဟ့ၤ ကူၤလီၤ၊ မုမုတ်စီၤစုတခိတအဲၣ်ဒီးတဲအါတိုက်လဲၤဘၣ်အယိတဲတဲကွာ်ဖဲနအဲၣ်ဒီးလဲၤန့ၣ် လဲၤစါခိ၊ ယဲဒယအိၣ်ကတဲာ်ကတီၤသးန့ၣ်လီၤ။

ဖဲတိုက်ကွာ်တုၤဟံၣ်န့ၣ်တိုက်တဲဘၣ်အပာ်သးပုၤလဲကနီၤလိာ်သးစုအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ။ ဝံၤခဲမုဆုၣ်ဂီၤတချးအဝဲလဲၤတိုက်န့ၣ်မာဝဲအပာ်လဲၤခိးဟံၣ်စါအီၤလဲၤသ့ၣ်ကအိပူၤန့ၣ် လီၤ။ အပာ်စုၢ်ကိးဒ်အဖိခါတဲအီၤအသိးဂီၤခိဂီၤဂီၤလဲၤဆူပုၤအသနာ်ဒီးလဲၤလီၤအိၣ် လဲၤချာ်ဖးဒိၣ်အကအိပူၤန့ၣ်လီၤ။ ဝံၤအလိာ်ခံတိုက်ဒီးစီၤစုလဲၤစိာ်ဝဲတိုက်အိၣ်တိုက်အိ တဖန်ဒီးလဲၤဆူချာ်ခိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ။ ဖဲအဟဲတုၤလဲၤချာ်ခိၣ်ထံးဒီးလုာ်ထီၣ်ဝဲတိုက်အိၣ် တိုက်အိတဖန်ဝံၤထုကဖန်သၣ်ကမဲၤတိုက်န့ၣ်လီၤ။ ဖဲထုကဖန်သၣ်ကမဲၤတိုက်ဝံၤအလိာ်ခံ သံကွာ်ဝဲလဲၤပမုၢ်နီၤလီၤတိုက်ပကဘၣ်နီၤလီၤဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ။ ဖဲန့ၣ်ပာ်လဲၤအအိၣ်လဲၤ သ့ၣ်ကအိတဂၤတဲထီၣ်ဝဲ, “တိုက်မုၢ်ကြးမးန့ၢ်အအါကတိုက်လီၤ။ ”

ဖဲစီၤစုန့ၢ်ဟူတိုက်အံၤအသးဟဲထီၣ်ဝဲဒီးတဲဝဲ, “မုၢ်ယါချာ်တဂၤအံၤစံၣ်ညီၣ်တိုက်တတီ ဘၣ်” အယိအဝဲဟံးထီၣ်ဝဲသ့ၣ်ဒုတဖန်ဒီးဒွဲၣ်အူထီၣ်ဝဲချာ်ကအိပူၤန့ၣ်လီၤ။ ဖဲန့ၣ် တထံၣ်ယိတိုက်မုၢ်အပာ်လဲၤအအိၣ်လဲၤသ့ၣ်ကအိပူၤတဂၤတုၤမုၢ်အူလုာ်တကဲလဲၤအ ယိကိးပသုထီၣ်ဒီးတဲဝဲ, “တိုက်အက့ၢ်န့ၢ်တိုက်အဘျုးတသ့ဘၣ်” ဝံၤစံၣ်ညီၣ်န့ၢ်ဝဲလဲၤ ကြးဟံးန့ၢ်ဝဲစုတဂၤတတ်န့ၣ်လီၤ။

စုမ္မာဒိန္ဒ

တၢ်စံးဝဲလၢပျၢၤန့ၣ်တၢ်ဒိမံလံၤအိၣ်ခံၣ်လီၤ. အလံၤခွါန့ၣ်ကိးဝဲအမံၤလၢစုမ္မာဒိန္ဒလီၤ. အလံၤဖိတဂၢၤမၤအဖံအိၣ်ခိးန့ၣ်အီၤဘုလၢအလိလီၤပၢ်စၢၤဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖံတဂၢၤအံၤမ့ၢ်လၢအိၣ်ခိးဘုလၢတၢ်ကီၢ်ကျိအယိ, တနံၤတၢ်ကီၢ်ဆူၣ်တလၢဒီးသံဘၣ်အသးလီၤ. မ့ၢ်အလံၤတခီတဲဝဲတၢ်အံၤယဖံဘၣ်သံလၢမ့ၢ်အယိ, အဝဲလဲၤဆူမ့ၢ်ကစၢ်အိၣ်လၢကလဲၤယုက့ၤစ့အိၣ်လိးလၢအဖံသံအဂီၢ်လီၤ. ဝဲလဲၤလၢကျဲန့ၣ်ထံၣ်လိာ်အသးဒီးပအူးတဘျီဒီးပအူးသံကွၢ်စုမ္မာဒိန္ဒလၢကလဲၤဝဲလဲၣ်ဒီးစုမ္မာဒိန္ဒစံးဆၢအီၤလၢ “ယကလဲၤဆူယဖံအိၣ်လၢယကမၤန့ၣ်ခိၣ်သၣ်ပံၤပူၤအဂီၢ်” လီၤ. ဝဲန့ၣ်ပအူးယုပိာ်အခံအယိ, လဲၤကိးဝဲလီၤ. ဝဲအလဲၤလၢကျဲတတီၤဒိၣ်ဒိၣ်, ပအူးတဲလၢအလဲၤတၢ်တကဲလၢၤအယိစုမ္မာဒိန္ဒတဲအီၤ, “မ့ၢ်စံးဒ်န့ၣ်, ဟဲန့ၣ်လၢယခံကီၢ်အပူၤ, ယကလဲၤကိးယုဒီးန့ၣ်လီၤ.” ဝဲန့ၣ်ပအူးစ့ၢ်ကိးတတဲအါတၢ်နီတမံၤဒီးန့ၣ်လီၤဆူစုမ္မာဒိန္ဒအခံပူၤန့ၣ်လီၤ. မၤဒ်န့ၣ်လဲၤကိးဝဲဆူညါအခါအဝဲထံၣ်လိာ်အသးဒီးယိပဟီၣ်တဖုကိးလီၤ. ယိပဟီၣ်သံကွၢ်အီၤလၢ “နကလဲၤဝဲလဲၣ်”. စုမ္မာဒိန္ဒတဲအီၤလၢ “ယကလဲၤယုက့ၤယဖံအိၣ်

ပျားလှူဒါနအစဉ်လို့။” ဖဲန့ဉ်ယိုးဒယားတဲအိၤလၢအဲၣ်ဒီးလဲၤစ့ၢ်ကိးဝဲအယိံ၊ စုမုၢ်ဒိၣ် ဟ့ၣ်လိၤအိၤအခွဲၤလၢကလဲၤတၢ်လိၤ။ ဖဲလဲၤတုၤတတိၤဒိၣ်ဒိၣ်၊ ယိၤကိၢ်တဲကဒီးလၢ အလဲၤတၢ်တကဲမ့ၢ်လၢတၢ်ဘျးကဒီးအသးအယိံလိၤ။ ဖဲန့ဉ်စုမုၢ်ဒိၣ်တဲဝဲ၊ “နလဲၤမ့ၢ်တ ကဲန့ၣ်လိၤဆူယခံပူ”... ဖဲန့ဉ်ယိုးဒယားစ့ၢ်ကိးတတဲအါတဲစ့ၢ်တၢ်လၢဘၣ်။ ဒီးန့ၣ် လိၤလၢစုမုၢ်ဒိၣ်အခံပူလိၤ။

ဖဲအလဲၤတုၤတတိၤဒိၣ်ဒိၣ်ထံၣ်လိၤကဒီးအသးဒီးဘိၣ်သိၣ်တဖုလိၤ။ ဘိၣ်သိၣ်သံကွၢ် ကဒီးစုမုၢ်ဒိၣ်လၢ “နကလဲၤဖဲလဲၣ်။” စုမုၢ်ဒိၣ်တဲအိၤ၊ “ယကလဲၤယုက့ၤယဖံအခိၣ် အပူၤလိၤ။” ဖဲန့ဉ်ဘိၣ်သိၣ်ယုလဲၤအိၤအယိံအဝဲဟ့ၣ်အခွဲၤပျဲလဲၤဝဲလိၤ။ ဖဲအလဲၤတုၤ ကျဲတတိၤဒိၣ်ဒိၣ်န့ၣ်ဘိၣ်သိၣ်တဲအိၤလၢအလဲၤတကဲကဒီးဘၣ်အယိံ၊ စုမုၢ်ဒိၣ်တဲ အိၤ၊ “နလဲၤမ့ၢ်တကဲဟဲန့ၣ်လိၤဆူယခံပူတက့ၢ်” န့ၣ်လိၤ။ ဘိၣ်သိၣ်စ့ၢ်ကိးတတဲအါ တဲစ့ၢ်တၢ်ဒီးန့ၣ်လိၤ ဆူစုမုၢ်ဒိၣ်အခံပူန့ၣ်လိၤ။

ဖဲမုၢ်စိၤပၤသ့ၣ်ညါလၢစုမုၢ်ဒိၣ်ကဟဲဆူအအိၣ်လၢကဟဲယုစုအိၣ်လိးန့ၣ်၊ အဝဲပျဲလိၤ ဝဲထိးကလဲၤလၢကဟဲပတုၣ်ဖိၣ်ယဲအဂီၢ်လိၤ။ ဘၣ်ဆၣ်စုမုၢ်ဒိၣ်တဲဝဲပအူးလၢ၊ “ပအူး လၢန့ၣ်နတၢ်အိၣ်ဟဲလဲ” အယိံပအူးဟးထီၣ်လၢအခံပူဒီးအိၣ်ကွံၣ်ထိးကလဲၤလိၤ။

စုမုၢ်ဒိၣ်စ့ၢ်ကိးဟဲကဒီးဝဲဆူညါအယိံမုၢ်ကစၢ်စ့ၢ်ကိးပျဲယိၤဝဲဆိဖါတဘျီလၢကပျးသံ အိၣ်ပအူးအဂီၢ်လိၤ။ ဆိဖါတခိၣ်ဟဲလၢကပျးသံစုမုၢ်ဒိၣ်အဂီၢ်၊ ဘၣ်ဆၣ်စုမုၢ်ဒိၣ်တဲ၊ “ယိုးဒယား၊ လၢန့ၣ်နတၢ်အိၣ်ဟဲလဲ” တထံၣ်ယိံ၊ ယိုးဒယားဟဲထီၣ်လၢစုမုၢ်ဒိၣ်အ ခံပူအိၣ်သံဝဲဆိဖါကိၢ်န့ၣ်လိၤ။

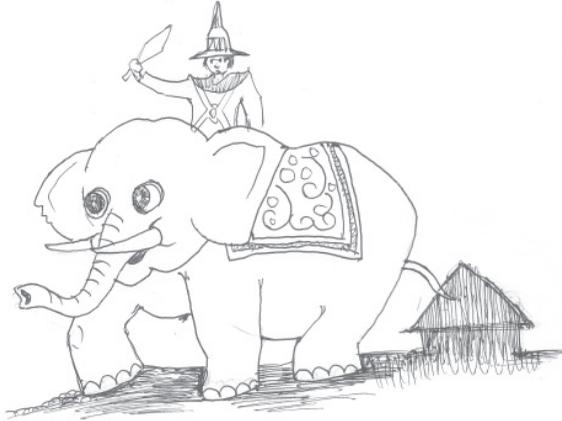
တဘျီအံၤတၢ်ကိဘၣ်မုၢ်ကစၢ်အသးလံ။ ဆုၤထိးကလဲၤဒိၣ်တန့ၢ်၊ ဆိဖါဒိၣ်တန့ၢ်အယိံ ဆုၤလိၤကဒီးဝဲပနၢ်တဖုလိၤ။ ဖဲစုမုၢ်ဒိၣ်ထံၣ်ပနၢ်တဖုအခါတဲဝဲ၊ “ဘိၣ်သိၣ်ဒၢ၊ လၢ န့ၣ်နတၢ်အိၣ်ဟဲလဲ” ဖဲန့ဉ်ဘိၣ်သိၣ်ဟဲဟးထီၣ်ဒီးအိၣ်ကွံၣ်ဝဲပနၢ်န့ၣ်လိၤ။

ဖဲစုမုၢ်ဒိၣ်ဟဲတုၤယိၤဆူမုၢ်စိၤပၤအအိၣ်ဒီးမုၢ်စိၤပၤတဲအိၤ၊ “နဖံသံန့ၣ်တဘျီပးဒီး

ယာဘဉ်။” မုမုဒ်မုဒ်ဒ်တဒီ၊ တဲအီ၊ “ဘဉ်ယးဝဲသဉ်... လာနယိယဖံဘဉ်သံလီ။ အယိဟ့ဉ်ယစုအိဉ်လိးတက့ာ်” ဖဲန့ဉ်မုဒ်စီယအသးဒိဉ်ထီဉ်တၢ်ဒိဉ်ဒိဉ်ကလဲာ်အယိ ဆဲးယိအီဒီးမုဒ်အတၢ်ကပီအူဉ်ဆူဉ်ကလဲာ်ဘဉ်ဆဉ်အဝဲဒီသဒါဝဲဒီးကလံးခုဉ်န့ဉ် လီ။ ဖဲန့ဉ်မုဒ်ဆဲးလီကဒီးအီလၢတၢ်ခုဉ်ဘဉ်ဆဉ်အဝဲဒီသဒါက့ၤဝဲဒီးကလံးကိာ်န့ဉ် လီ။ လၢခံမၤဝုၤမၤဝီၤယံာ်ထီဉ်ဒီးမုဒ်တၢ်ဘျးထီဉ်အသးအယိတဲအီ၊ “ကဲ... နသး လီတၢ်မနုၤလဲဉ်တဲတဘီ... ယကဟ့ဉ်န့ၤခဲလၢာ်လီ။”

ဖဲန့ဉ်အဝဲဒါလီဝဲအယဉ်လုးဘူသလၢဖိတဘျဉ်ဒီးတဲဝဲ၊ “မုမုဒ်န့ဉ်၊ ထၢန့ဉ်လီန့ဉ် ယာထု၊ စု၊ တၢ်မျၢပလဲလၢယယဉ်တဘျဉ်အံၤအပူၤပွဲၤပွဲၤတက့ာ်။” ဖဲတဲဝဲဒ်န့ဉ်ဝံၤ၊ မုဒ်ဟ့ဉ်လီအီကယဲာ်ထူဇိးစုဇိးတၢ်မျၢပလဲလၢလၢပွဲၤပွဲၤန့ဉ်လီ။

ကဆီဝါ

တၢ်စံးဝဲတၢ်ချီ, လၢ “ယၢ်စၢ်ကွီၣ်ကီၢ်” အပူၤစီၤပၤတၢ်တၢ်ဂၤန့ၣ်အိၣ်ဒီးကဆီ
လီၤဆီတၢ်ဒုလီၤ. ကဆီအံၤမ့ၢ်ကဆီလၢအဒိၣ်တၢ်ဂၤဘၣ်ဒုၣ်ဘၣ်ဒုတၢ်ဒုဒီးလီၤကံၤစ့
ကစၢ်အသိးလီၤ.

တနံၤန့ၣ်, စီၤပၤကိးအကဆီကွၢ်ဒီးကယၢ်ကယဲထီၣ်န့ၣ်အကဆီဝံၤလဲၤဆူမူးပွဲအပူၤ
လီၤ. ဝဲအလဲၤတုၤလၢမူးပွဲန့ၣ်ပှၤအါဂၤထီၣ်ဘၣ်ကဆီအံၤအယိးစံးထီၣ်ပတြၢၤကဆီ
န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဲဝဲ, “အိကဆီအံၤ, လၢပွဲၤဒီးအသူးအသ့ၣ်အလၢကပီၤဒီးမ့ၢ်က
ဆီတၢ်ဒုလၢအကြၢၤဒီးစီၤပၤစက့ၣ်ပတုၣ်ဒိၣ်မးလီၤ.”

ဝဲယၢ်စၢ်ကွီၣ်စီၤပၤန့ၣ်ပှၤအါဂၤပတြၢၤကဆီန့ၣ်, တၢ်က့ၣ်တၢ်ကျဲၤပဲထီၣ်လၢအ
သးပူၤဒီးဆိကမိၣ်ဝဲကစုၣ်လၢပှၤတဖၣ်အံၤပတြၢၤကဆီလၢကဘၣ်ပတြၢၤစီၤပၤအ
လီၢ်အယိးသတးဒီးအဝဲက့ၣ်သံဝဲကဆီဝဲန့ၣ်လီၤ.

စီပလ်ကိးဝဲအကဆိက္ခါဒီးသံကွဲဝဲဒုင်လၢကဆိအံၤန့ၢ်ပၢ်ပုၤကညိအတၢ်ကတိၤဒါန့ၢ်
လီၤ. ဒီးကဆိက္ခါစံးဆၢအိၤလၢကဆိန့ၢ်ပၢ်ဝဲဂ့ၤန့ၢ်လီၤ. ဒီးစီပလ်န့ၢ်လဲၤကိးဝဲက
ဆိဆူတၢ်တြိကၢ်ခိၣ်ဒီးမၤဝဲကဆိမၤပုးအိၤတၢ်အဒိအတၢ်အကလုာ်ကလုာ်န့ၢ်လီၤ.
ဒီးကဆိန့ၢ်မၤဝဲန့ၢ်ခဲလၢာ်ဒ်သိးစီပလ်မၤအိၤခဲလၢာ်လီၤ. စီပလ်န့ၢ်မၤကဆိဟးပုးလၢ
အခိၣ်သၢခိ, ဝံၤမၤဟးပုးလၢအခိၣ်ခံခိ, ဝံၤဒီးမၤအဟးပုးလၢအခိၣ်တခိန့ၢ်လီၤ. ဝဲ
ကဆိက္ခါကွဲဝဲတၢ်မၤအသးဒ်အံၤန့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ညါတယာ်ကွဲဝဲစီပလ်အတၢ်ဆိကမိၣ်
ဘၣ်အယိအဝဲတဲဘၣ်ကဆိလၢအိၣ်ဒုင်ပုၤကူၣ်မၤသံန့ၢ်အယိ, ယုာ်ကွဲဝဲစိတဘျီယိ
န့ၢ်လီၤ. ကဆိန့ၢ်ဝဲအန့ၢ်ဟူဝဲကဆိက္ခါတဲအိၤဒ်န့ၢ်ဒီးအဝဲယုၤကွဲဝဲဒုင်ဆူဘၣ်ရးန
သံၣ်ကိၢ်ဒီးကဆိက္ခါန့ၢ်လီၤ.

ညှပ်ဆံ့ဖါ

လူပျိုနုအိန်ဒီးပုတခွဲအိန်ညှပ်ဒီမါဝါခံဂါလီ။ ဘန်တန်ဝါတဂါနုလဲယု
အိန်ညှပ်ဒီးမါနုညှပ်အါအါဂီဂါအယိ၊ အဝဲတုန်ညှပ်တဖ်လါတါဒါအပူဒီးမါ
ဆံ့တဟ်ဝဲလီ။ ဝဲအကဲထိန်ညှပ်ဆံ့နု၊ အဝဲမါမါလဲဆါဒီးအဝဲလဲဟးယု
တခွဲအိန်ညှပ်ကဒီးနုလီ။ ဘန်တန်၊ အမါအိန်တဆုန်တချုနးကလဲအယိစုး
ကွဲအသးနုလီ။ ဘန်ဆပ်သန်ကွဲမါတဂါနုအိန်ဝဲဝါတဂါအံဒီဒိန်မးအယိ၊ အ
ဝဲအိန်ဆိးဒီးအဝါတပူယိ ဒိတ်ဝံတ်ကလါလါတါသံတခိပါအသိးလီ။

ဝါတဂါအံဆဲးမါဒီးတါမါဆံ့အိန်ညှပ်အတ်မါလီ။ တါမါအသးလါအဝဲမါညှပ်
ဆံ့၊ ဒီးဝဲအဝဲဟးယုညှပ်လါဟါခီလီဒီးဟဲကွဲလါဟံအခါ၊ ထံပဲလါညှပ်ဆံ့
ဒါအပူညှပ်တဖ်ဟါမါကွဲအယိအဝဲတုန်ကဒီးညှပ်လါဝန်ပီအပူလီ။ မါက
ဒီးတန်ထံပဲလါညှပ်လါကဒီးလီ။ လါတါနုအယိ၊ တန်နုအဝဲအိန်ဒီးသ့
ညါမုဲမတါတဂါဟုန်အိန်အညှပ်လဲအယိ၊ အဝဲဟ်လီအသးလါကခိးကွဲစုန်ဝဲ

လီ၊ အဲဒါကတော့လူတိုင်းသိသင့်သလိုပဲ၊ ဒါကလဲအပူ၊ ဒီးဖဲန့ဒါအဲထံလဲတော်
တယာ်မုဒ်ဟဲအိန်အညာ်လီ၊ အဲတသ့ညါလဲတော်တယာ်မုဒ်န့ဒါမုဒ်အဲဒါအ
ယိ၊ လဲတော်ပာ်သးတန့အပူ၊ ဟဲယာ်လဲကကွဲင်သံတော်တယာ်မုဒ်ဒီးဆဲဒါတိအ
ခါအိန်လီ၊ တလံအယိအဲလဲတော်ကွဲင်ဆူတော်တြိအပူဒီး၊ ဝါတဂါအံကဲထီန်
က့လဲအိထံန့လီ၊ အယိပကန့ဟူဘာ်ဆိထံကိးဝဲလဲယိကျိန်အံ၊

“ပုဒ်စိး စုန်မိး
စိးစိး စိးအိး
နါထိး ဟိန်ဟိး
နါထိး ပိန်မိန်” န့လီ၊

မုတီပုံ

တၢ်စံးဝဲလၢပျၢၤ, လၢယိၤသဝီတဖျၢၣ်အပူၤဖိသၣ်ဖိတဖၣ်အ့ၢ်အ့ၣ်ဒိၣ်မးအယိၤမိၢ် ပၢ်တဖၣ်ယုၣ်ကိၣ်လၢလါမုၢ်ယါအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးမုၢ်ယါန့ၣ်ဟ့ၣ်လီၤဝဲဖိသၣ်တဖၣ်လၢ ကိၣ်မုၢ်တၢ်ပံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်စံးဝဲလၢကိၣ်မုၢ်တၢ်ပံၤလၢတၢ်ကိးအိၤလၢ “ဒိပိး” အံၤဟဲ လီၤစၢလၢမူခိၣ်ဖးထီၣ်န့ၣ်လီၤ. မိၢ်ပၢ်တဖၣ်ဆိၣ်မုၢ်တၢ်ပံၤတစးတစးဒီးဒုးအိၣ်အဖိ, ဘၣ်ဆၣ်ကိၣ်အံၤတလၢကွံၣ်နီတဘျီဘၣ်ဒီးအိၣ်က့ၤဒၣ်အလီၢ်လီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ် တနံၤ, ပုၤပိၢ်မုၢ်လၢအသ့ၣ်က့ၣ်သးကါတဂၤ, လၢအမံၤမုၢ်စ့ၣ်စမၣ်ကၣ်န့ၣ်အဝဲလဲၤ ဆိၣ်ကိၣ်အံၤလၢအဂံၢ်ထံးဒီးဒုးအိၣ်ဝဲထဲအဖိတဂၤဇိၤလီၤ. ဖဲမုၢ်ယါသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ် အံၤန့ၣ်အသးဟဲဒိၣ်ထီၣ်တၢ်ဒိၣ်မးအယိၤအဝဲက့ၤစိၣ်ကွံၣ်ကိၣ်အံၤလီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အ ယိ, ပုၤယိၤဖိတဖၣ်မၤအိၣ်ဝဲမုၢ်တၢ်ပံၤလၢကိၣ်အံၤအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးယိၤတဖၣ်လုၢ် ထီၣ်ပၢ်ထီၣ်မုၢ်တၢ်ပံၤလၢကမၤန့ၢ်က့ၤဝဲကိၣ်အံၤအဂီၢ်လီၤ.

ခွဲယုတ်ဒီးနာပျာ

တၢ်စံးဝဲလၢပျာန့ၣ်နာပျာလၢအလုၢ်အိၣ်သးသမူဒီးတၢ်လူၤအိၣ်တၢ်မံၤလၢ်အိၣ်ဝဲတၢ်လၢ်လီၤ. ထီၣ်တၢ်အဝဲလဲၤခွဲယုတ်ပူၤဒီးယုၤဒီးအိၣ်တၢ်မံၤလၢ်တဖၣ်လီၤ. တနံၤအဝဲလဲၤန့ၣ်ခွဲယုတ်ပူၤလၢကးအိၣ်တၢ်ယီၤတဖၣ်လီၤ. လဲၤန့ၣ်ဝဲဒီးပျာယိၣ်ထီၣ်ကွၢ်ကွၢ်သနၢ်က့ၤအဝဲတထံၣ်တၢ်ယီၤနီၤတဖၣ်တၢ်. အယိၣ်အဝဲဆ့ၣ်နီၤအိၣ်ဘျးအိၣ်သၢလၢသ့ၣ်တထုၣ်အိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ. ဝဲန့ၣ်အခါအဝဲနၢ်ဟူတၢ်ကလုၢ်လၢအကပၤဒီးအဝဲဆဲးထီၣ်အကျိၣ်ဒီးကတၢၢ်ကတီၤအသးလၢကးဝဲလီၤ. အဝဲကွၢ်ဝဲတၢ်မံၤလၢ်လၢကးဝဲအခါ, တမ့ၢ်တၢ်ယီၤဘၣ်. ဘၣ်လၢခွဲယုတ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲန့ၣ်အဝဲပျာတၢ်ဖးတၢ်ဒီးဝဲဘၣ်ဝဲခွဲယုတ်, “တဘၣ်မၤသံယၢတဂ့ၤ... ဝံသးစူၤဒုးပူၤဖျးယသးသမူ” လီၤ. ခွဲယုတ်ကွၢ်အိၣ်ဒီးသံကွၢ်ဝဲနာပျာ, “နအဲၣ်နသးသမူဧါ” ဒီးအဝဲစံးဆၢက့ၤဝဲ, “မ့ၢ်, ယအဲၣ်ယသးသမူ” လီၤ.

ဝဲန့ၣ်ခွဲယုတ်ဝဲဘၣ်အိၣ်, “နမ့ၢ်အဲၣ်လီၤနသးန့ၣ်တဘၣ်မၤသံပုၤဂၤအသးသမူတဂ့ၤ... အဝဲသ့ၣ်နၢ်က့ၤအဲၣ်လီၤအသးသမူဒီးသိးနၢ်လီၤ.” နာပျာန့ၣ်လၢခံသ့ၣ်ညါပီၤယၢ်လီၤက့ၤအသးလၢကဘၣ်အဲၣ်ပုၤဂၤအဲၣ်လီၤအသးအသိးအယိၣ်, အဝဲဟးထီၣ်လၢပျာပူၤဒီးစူးကွၢ်ညိကွၢ်ဝဲနာပျာအတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ.

ဆၢ်ဘုမုၢ် (မ့) ဆၢ်ကဆိ

တၢ်စံးဝဲဒၣ်တဘျီ, အိတ်ဒီးသဝီလၢအစၢ်စၢ်ယံးဒီးဝဲဒၣ်တဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီတဖျၢၣ်အပူၤ, အိတ်ဒီးပှၤထူစံးဖိဟံၣ်ဖိယိတဖျၢၣ်လီၤ. ဖဲစံးပူၤအိတ်ဒီးဆိမိၢ်တဘျီလၢအအိတ်ဒီးအဖိဆံးဖိန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ထီၣ်ဘိန့ၣ်အမိၢ်တဲဘၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢတဘၣ်လဲၤန့ၣ်လီၤဆူတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျၢၣ်အလီၢ်တဂ့ၤဒီးတဘၣ်လဲၤဘူးဒီးဟံၣ်တဂ့ၤလီၤ. ထီၣ်ဘိအဝဲတဲဘၣ်အဖိလၢ “သုပါန့ၣ်ဒိဖျိလဲၤယုအိတ်စၢ်သုတၢ်ဘူးဒီးဟံၣ်အယိ, ဘၣ်တၢ်မၤသံအိတ်အိၤလီၤ.”

တနံၤပှၤတမ့ၢ်တဖုဟဲလၢပှၤထူစံးဖိအဟံၣ်လီၤ. ဟံၣ်ဖိယိတဖျၢၣ်အဲၣ်ဒီးတူၢ်လိာ်ခိၣ်ဆၢပှၤတမ့ၢ်ဘၣ်ဆၢ, မ့ၢ်လၢကလဲၤပှၤတၢ်အိတ်တၢ်အိတ်အဂီၢ်တၢ်ဒုၣ်စၢ်ယံးဒိၣ်မးအယိလၢခံအဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်နီၣ်အသးလၢအိတ်ဒီးဆိမိၢ်တဘျီလီၤ. “အၢၣ်... ပဆိမိၢ်အိတ်တဘျီဒီး, ပကဖိအိတ်န့ၣ်ပှၤတမ့ၢ်လၢဟါတၢ်အိတ်, တလိာ်ပပှၤကသုဟီၣ်ဘိၣ်လၢဘၣ်” န့ၣ်လီၤ.

ဖဲဆိမိၢ်န့ၣ်ဟူတၢ်ဒ်အံၤအသးဘၣ်ဒိဒီးကိးဖိၣ်အဖိတဖျၢၣ်ဒီးမၤလိာ်ဝဲဒ်အံၤ, “ဖိသ့ၣ်

ဒေ၊ မိမိအိပ်စားသုတသုလ္လင်္ကေတံ။ ဘုရားတော်တော်သားဆုံးတဂ္ဂ၊ ဖဲမိမိတအိပ်လ္လင်္ကေတံ ဘုရားတော်တော်မာနာမာယုဉ်လိာ်သးတဂ္ဂ၊ ဖဲမိမိသံဝံအလိာ်ခံ၊ သုတထံဘုရားမိမိလ္လင်္ကေတံ။ ကနုာ်မိမိအတိာ်ကတိာ်၊ ယုအိပ်သုကစာ်ဒုပဲအတိာ်အိပ်စားဖဲတိာ်ဂိာ်ခါနုာ်ဖိးဟုလိာ်သုသးတဂ္ဂ။” အဝဲတဲတိာ်ဝံဟံဉ်ကစာ်ဟဲဖိာ်အိာ်စီးကွာ်မာသံဖိအိာ်ဝဲကသုနုာ်လိာ်။

အခဲအံာ်ဆီဖိတဖုာ်အမိာ်တအိပ်လ္လင်္ကေတံ။ အဝဲသုဉ်ဟးယုအိပ်တိာ်အိပ်စိာ်တဘုရားစီးအသးဘုရားခိလ္လင်္ကေတံအယိလိာ်။ မုာ်နံာ်မုာ်သီလဲာ်ခိဖျိကွံာ်ဘုရားအဝဲသုဉ်သုဉ်နီဉ်စီးဒုာ်အမိာ်နုာ်လိာ်။ ဖဲတိာ်ဟဲစူာ်လိာ်မူခိဉ်စူာ်ခိဉ်မးအခါအဝဲသုဉ်တိာ်ဂိာ်အသးခိဉ်မးနုာ်လိာ်။ ကအိပ်တိာ်အိပ်တအိပ်အယိအဂံာ်အဘါလါာ်ထီဉ်ဝဲလိာ်။ ဖဲနုာ်အဝဲသုဉ်တဲလိာ်အသး “မုာ်လါပမိာ်တအိပ်အယိပလိာ်ကံာ်ဒဲတကွံထုဉ်လါတအိပ်စီးအဒုအတြာ်ဘုရားလိာ်။” အယိ၊ အဝဲသုဉ်တဘုရားပိဉ်လိာ်အသးစီးစံဉ်လိာ်သံအသးလါမုဉ်အူပုဉ်အပူာ်လိာ်။ ဖဲအဝဲသုဉ်သံဝံအလိာ်ခံ၊ ကဲထီဉ်ဝဲဆုဉ်ဖိတဖုာ်လိာ်။ ဆုဉ်ဖိလါအအိပ်နွံပျာဉ်တကရုာ်ယိနုာ်၊ လါယိခိဉ်အကျိာ်တိာ်ကိးအိာ်လါ “ရီကဲဉ်နုာ်” စီးအခိပညိမုာ်ဝဲ “ဆီဖိဆံးတဖုာ်” စီးဆုဉ်တဖုာ်အံာ်မုာ်ဝဲဆုဉ်ဘုမုာ်လါအအိပ်နွံပျာဉ်နုာ်လိာ်။

ပုဂံဆူအံ့ဟ့ဟ့လီၤ

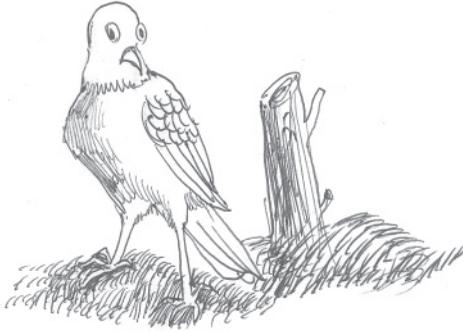

တၢ်စံးဝဲလေယျာန့ၣ်, လၢသဝီဆံးဆံးဖိတဖျၢၣ်အပူၤအိၣ်ဒီးဖံးဒီးဖုဒီးမၤဝဲခဲန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးအဖိခွါတဂၤဒီးဖိခွါအံၤအဂံၢ်ဆူၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. ဖိခွါဖိအံၤတၢ်ကိးအမံၤလၢအံၤဟ့ၣ်လီၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲပွဲၤဒီးဂံၢ်ဘါတကးဘၣ်, ဟံးကဲၣ်စ့ၢ်ကိးအမိၢ်အပၢဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. အဝဲမၤတၢ်ဆူၣ်ဒိၣ်မးအယိအိၣ်ဒီးအကရၢၢ်ဖးလဲၢ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ဖျးတၢ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢအသ့ၣ်ဝဲတဖၣ်ဆါလီၤဝဲန့ၢ်ဂ့ၤအယိတယံၣ်ဘၣ်မၤထီၣ်အိၣ်ထီၣ်ကဲဒိၣ်ကဲထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤသဝီဖိအဂၤတဖၣ်ကွၢ်အဝဲသ့ၣ်မၤတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်ဝဲဒိၣ်မးအယိ, ကွၢ်တလီၤဝဲဒိၣ်မးလီၤ. အယိအဝဲသ့ၣ်ကူၣ်ထီၣ်တၢ်အလၢအံၤဟ့ၣ်လီၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်လဲၤဆူအံၤဟ့ၣ်လီၣ်အပၢအိၣ်ဒီးမၤဝဲအမၤသံအဖိန့ၣ်လီၤ. အပၢစ့ၢ်ကိးကဘၣ်မၤတၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ်တသ့ၣ်ညါဝဲအယိမၤအဖိလဲၤဆူထီၣ်ဒီးတကါဖးဒိၣ်အိၣ်အိၣ်

တဘက်ဒီးဟဲကွာစိတ်အခိုင်တဖန်လီၤ။ အံင်ဟ့ၣ်လီၣ်စွာ်ကိးဒ်အပၢ်တဲအိၤအသိး, အဝဲ
လဲၤဆူထီၣ်ဒီးတကါအအိၣ်, မၤသံကွံာ်ဝဲအမိၢ်ဒီးဟဲကွာစိတ်ဝဲအခိုင်တဖန်န့ၣ်လီၤ။
မ့ၢ်လၢထီၣ်ဒီးတကါဖါတဖုထံၣ်တၢ်အံၤအယိ, အသးထီၣ်ဒိၣ်မးအယိဟဲလ့ၢ်လူၤပိာ်
အံင်ဟ့ၣ်လီၣ်အခံဒီးဆဲးဖျိကွံာ်ဝဲအသးန့ၣ်လီၤ။ တချူးအံင်ဟ့ၣ်လီၣ်သံအခါမ့ၢ်လၢ
တူၢ်ဘၣ်တၢ်ဆါနးနးကလဲာ်အယိကိးပသုဝဲလၢအဂံၢ်လၢာ်အကလုာ်ဖးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ။
တၢ်ကလုာ်ဝဲအံၤသီၣ်ဒ်သိးကလံၤမ့ၢ်အူတၢ်အကလုာ်ဖးဒိၣ်အသိးလီၤ။ ဝဲတၢ်အံၤကဲ
ထီၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ, တုၤမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤ, ဝဲပုၤန့ၢ်ဟူကလံၤအူတၢ်သီၣ်တဘျီလၢလၢ
န့ၣ်ပုၤတဲဝဲလၢမ့ၢ်ဝဲအံင်ဟ့ၣ်လီၣ်ကိးပသုအကလုာ်သီၣ်န့ၣ်လီၤ။

စီးဝန်ပေးလာ အသးကညီတတ်သ့

တၢ်စီးဝဲလၢပျၢတဘျီအိၣ်ဒီးစီးဝန်ပေးတဘျီလၢအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, အိၣ်ဒီးအသးကဲၣ်ပဝးဂ့ၤတဘျီန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိစီးဝန်ပေးအဂၤတဖၣ်တီၣ်ထီၣ်အိၣ်ဒီးသိးကဲၣ်ထီၣ်စီၤပၤလီၤ. တနံၤစီးဝန်ပေးဝဲန့ၣ်အနီၤပၤမုၢ်တဲဘၣ်အဝၤစီၤပၤ, “သးဘိၣ်ဒၢ, ယအဲၣ်ဒီးအိၣ်မ့ၤဒီးကသူလၢစီၤပၤအစီၤနီၤခိၣ်တဘီ” န့ၣ်လီၤ.

စီးဝန်ပေးစီၤပၤဆိကမိၣ်တၢ်တစီၤဖိဝံၤအလီၢ်ခံလဲၤယူၤယီၤဝဲဆူစီၤပၤဖိအိၣ်တၢ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲန့ၣ်အဝဲလဲၤအိၣ်ခိးလီၤတၢ်လၢဒဲဖိလၢအအိၣ်လၢကျဲပဲပုၤလဲၤစီၤန့ၣ်စီၤပၤတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်လၢတၢ်ဖိအိၣ်တၢ်အလီၢ်ဆူစီၤနီၤခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဝဲဟါခိလီၤတၢ်ကတဲၣ်ကတီၤလီၤတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ, တၢ်ထၢန့ၣ်လီၤတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်လၢသဘံၣ်လီၤခိအပူၤဝံၤလဲၤစီၤအိၣ်ဆူစီၤပၤအစီၤနီၤခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲန့ၣ်စီးဝန်ပေးလၢအအိၣ်လၢဒဲဖိခိၣ်တဘျီဟဲယူၤလီၤဆူတၢ်ဖိလၢကစိးဖျးဝဲစီၤပၤအပူၤဖိအိၣ်တၢ်အမဲၣ်ချဲန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပူၤဖိအိၣ်တၢ်ဖိတဂၤအံၤမ့ၢ်လၢအစုချ့ခိၣ်ချ့ဒီးဂံၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်အယိပံၤလီၤတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်သဘံၣ်လၢအကပၤဒီးဖိၣ်တံၢ်ဝဲစီးဝန်ပေးန့ၣ်

လိာ်. “အာ်...စိးဝ်းပးတဘျ်အံးနု -- တနံးအံးနုကဘျ်သံလိာ်.”

ဖဲန့ၣ်စိးဝ်းပးဖိအဂါတဘျ်လါအအိၣ်လါသ့ၣ်ထူၣ်လါန့ၣ်ထံၣ်တံးမါအသးဒီးအစိးပါအလိာ်, ဟဲသဘျ်းလိာ်ဆူပုၤဖိအိၣ်တံးဖိအအိၣ်န့ၣ်လိာ်. ဖဲန့ၣ်ပုၤဖိအိၣ်တံးဖိပျဲလိာ်က့ၤထီၣ်စိးပါဒီးဖိၣ်ကဒါက့ၤလါအိာ်တခါလိာ်. ဝံးဟဲက့ၤစိာ်ဝဲစိးဝ်းပးဆူစိးပါအအိၣ်လိာ်.

စိးပါတဂါသံကွါအိာ်, “စိးဝ်းပးဒေ, နသါတဲယါတဘီ ... ဘျ်မနုၤနဘျ်ဟဲယူၤဖျးပုၤဖိအိၣ်တံးဖိအမဲာ်ချဲလဲၣ်.” ဖဲန့ၣ်စိးဝ်းပးတဲက့ၤစိးပါ, “ကစါစိးပါဒေ, မ့ၢ်လါပုၤဖိအိၣ်တံးဖိၣ်ယာ်ယစိးပါလိာ်. စိးပါတဂါမါဘျးမါဖိၣ်တုာ်ယါဒီးသ့ၣ်ကညိာ်သးကညိာ်ယါအလိာ်မ့ၢ်ဘျ်သံလါအလိာ်သံကဲယဲလိာ်.”

ဖဲစိးပါထံၣ်တံးအံးနုၤဟူတံးအံးဒီးဟ့ၣ်လိာ်အကလုာ်ဒ်အံး, “စိးဝ်းပးဖိဒေ, နမ့ၢ်ပုၤလါအသ့ၣ်ညါတံးဘျးတံးဖိၣ်တဂါလိာ်. နတုာ်သံသးလါပုၤလါအမါဘျးနုၤအဂီၢ်ဘျ်ကစိးဒီးလိာ်. ယခုယပုၤသ့ၣ်ဒေ, မါလိန့ၣ်တံးလါစိးဝ်းပးအံးအအိၣ်တက့ၢ်.”

စိးပါလါအသးကညိာ်တံးသ့တဂါအံးပျါကွံာ်ဝဲစိးဝ်းပးဖိဒီးမါပုၤဖိအိၣ်တံးအိၣ်ထါန့ၣ်လိာ်မ့ၢ်ကသုတနီၤလါန့ၣ်ဖိအပူၤဒီးလဲၤဘျးလိာ်စဲၤန့ၣ်ဝဲလါသ့ၣ်ခံလါစိးဝ်းပးဖိအဂီၢ်ကိးနံးဒီးလိာ်.

အိတ်-ကီ-ဟိ

တီးဝဲတဘျီယိမုာ်ပုာ်ဖိာ်သံယာ်ဂီၤအိတ်တဂၤလီၤ. အဝဲအိတ်ဖျုာ်အဖိတဂၤဒီးအဖိန့ၣ်အမိာ်ပုာ်တအိတ်ဒီးအိတ်ထဲအခိတ်တဖျုာ်လီၤ, ဘၣ်ဆၣ်အိတ်ဒီးအစိကမီၤလီၤလးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မုာ်ပုာ်ကွံအံၤလုာ်ဒိတ်ထီၣ်အဖိလီၤလးတဂၤအံၤလၢတၢ်အိတ်တၢ်ကွံပူၤလီၤ. ဝဲအသးအိတ် ၇-၈ နံၣ်န့ၣ်စံးဘၣ်အမိ “ယဘၣ်သးမၤတၢ်မၤတခါခါလၢကန့ၣ်စ့လၢကစူးကါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လဲၤတဲဘၣ်န့ၣ်ယၢစံာ်ကစၢ်လၢယကတဲာ်ကတီၤယသးလၢယကကွၢ်န့ၣ်အီၤအကျိၢ်, ပနၢ်လၢစံာ်ပူၤသ့လံန့ၣ်လီၤ”

အမိစံးဘၣ်အီၤ, “နကွၢ်ကျိၢ်ပနၢ်ကသ့ၣ်လဲၣ်. နမိာ်ပုာ်နစုနခိတ်မးတအိတ်ဘၣ်န့ၣ်..” အဝဲစံး, “မိၤ, နတသ့ၣ်ညါယစိကမီၤဒ်ဘၣ်.” အမိာ်လဲၤတဲဘၣ်န့ၣ်အီၤစံာ်ကစၢ်ဒီးစံးဝဲ, “ယဖိခွါတဂၤအမံၤလၢအိတ်ကီၢ်ဟိ (တၢ်ခိတ်သၣ်ယံ) ဘၣ်သးကွၢ်ထွဲန့ၣ်နကျိၢ်ပနၢ်လီၤ.” စံာ်ကစၢ်စံးဆၢ, “သ့လီၤ, ကွၢ်ဝဲမုာ်ဂ့ၤ, ယကျိၢ်ပနၢ်မုာ်တဟါမၢ်နီတဖုဘၣ်န့ၣ်, ယကဟ့ၣ်အီၤတၢ်အဘူးလဲန့ၣ်လီၤ”

မုန်ဆွဲထိုင်၊ အံ့ကော်ဟိအမိထာနုလီအီဆူထာပူယုဒီးမုန်ထုတ်အိဒီးလဲ၊ ဘျားထိုင်ဝဲလဲသွန်ခဲဖဲစံပျိုပူနုလီ၊ ဒီးကွာတဲဘဉ်စံကစ၊ “နပျိုလီဂီဖံးပန် သုလဲလီ”

ဖဲကျိပန်ဘဉ်တပျိုလီအီဒီးအံ့ကော်ဟိအမိဟိလီဝဲဆူစံပျိုပူဒီးကွာဆူအဟံ နုလီ၊ အံ့ကော်ဟိအမိဖဲနုလီအီဆူထာပူဒီးဘျားလီအီလဲသွန်ခဲနုလီ၊ ဖဲကျိပန်တဖဉ်အိဒ်တပျိုလီနုလီ၊ ဟဲမဲလီဝဲသွန်ခိထံးဒီးဟဲလီဂံအိဒ်အဆဉ် လဲသွန်ခိထံးဖဲတပျိုလီအံ့ကော်ဟိအမိလဲနုလီ၊ တပျိုလီအီ၊ အမိဟဲ ကိးကွာအီလဲထာပူဒီးကွာဝဲဆူစံကစအဟံဒီးကျိပန်တဖဉ်ပိထွဲထိုင်ဒ် အခဲလီ၊ မဲဝဲဒ်အဲလဲအါနံ့အတီပူနုလီ၊

တပျိုအံ့ကော်ဟိအသးအိဒ် ၁၆-၁၇ နံ့နုလီ၊ တဲဘဉ်အမိ “မိဒါ၊ ယအဲဒီးဖျိယသး ဒီးစီပပအဖိမုန်လီ၊” အမိစံးဆါ၊ “ယလဲသံကွာစီပပတဘျဉ်ဘဉ်၊ ကမဲသံဘဉ် ဖုးယာ”... အံ့ကော်ဟိစံးဘဉ်အမိ၊ “ပျိုတဲတဂု၊ နတသွန်ညါယစိကမိဒ်ဘဉ်” မုန်လဲအဖိခါကအိဒ်ကအူးအီခဲအဲခဲအဲအဲလဲလဲခဲကတဲလဲဝဲဆူစီပပအခုအပျို တဖဉ်အအိဒ်နုလီ၊

အမိလဲဆူစီပပအခုအပျိုအိဒ်၊ ဒီးတဲဘဉ်ဝဲဒ်အဖိခါတဲဝဲအသိး၊ လဲကလဲကိး ထံ့နုအီစီပပလီ၊ ဒီးပျိုနံ့ဘဉ်အီဒီးတဲဝဲဒ်အဲ၊ “အံ့ကော်ဟိအိဒ်ထဲအခိဒ်တ ပျိုလီ၊ ပလဲတဘျဉ်ဘဉ်၊ ခဲကဲစီပပကမဲသံဘဉ်ဖုးပျို” နုလီ၊

လဲခဲ၊ အဲလဲဆူစီပပအပျိုကုလိတ်တဲလဲအသွန်ဂုသးဝါတဂါအအိဒ်ဒီးအတဲ သံကွာအီ၊ “မုန်ဂါဒါ၊ နလိဒ်ဘဉ်တဲမနုလဲ” အဲစံးဆါ၊ “ပဒိဒါ၊ ယဖိခါ အိဒ်တဂါ၊ အမိမုန်အံ့ကော်ဟိလီ၊ အဲအဲဒီးဖျိသးဒီးစီပပအဖိမုန်အဲလဲမုန်နဲသံ ကွာနုယာစီပပကသုဒါ။”

အခိထံးစီပပအပျိုကုလိတ်တဲတဂါဂုလိတ်ဘဉ်ဆဉ်မုန်လဲမုန်ပျိုတဂါယုကညး

အိမ်ထောင်ရေးအဖွဲ့ဝင်များလည်းကောင်း၊ လိင်တရားကင်းသောကဏ္ဍတို့အားလုံးပင်၊ ပဋိပက္ခ၊ လိင်တရားကင်းသောကဏ္ဍအပေါ်လှုပ်ရှားနေကြသည်။ တူရိယာပန်းပွင့်ကဏ္ဍတို့အားလုံးပင် အသေးစားနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံကလေးငယ်များ၊ “ အစွဲကတော်ယံသီအတိတ်ပူ၊ အံ့ကိတ်တိကဘဉ်သုဉ် နိုင်ထိုင်းသုဉ်တထွဉ်လအအိဉ်ဒီးသတိလဉ်၊ အသဉ်ထူသဉ်စု၊ ဟ်ယုဉ်ဒီးစိပတတ် အိဉ်တိအိတဖဉ်၊ မ့တနုဉ်ဘဉ်နုဉ်ယကမာသံနု၊ ယုဉ်ဒီးအိတဘျီယိလိ။ ”

အိမ်ထောင်ရေးအဖွဲ့ဝင်များလည်းကောင်း၊ လိင်တရားကင်းသောကဏ္ဍတို့အားလုံးပင်၊ ပဋိပက္ခ၊ လိင်တရားကင်းသောကဏ္ဍအပေါ်လှုပ်ရှားနေကြသည်။ တူရိယာပန်းပွင့်ကဏ္ဍတို့အားလုံးပင် အသေးစားနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံကလေးငယ်များ၊ “ အံ့ကိတ်တိကဘဉ်သုဉ် နိုင်ထိုင်းသုဉ်တထွဉ်လအအိဉ်ဒီးသတိလဉ်၊ အသဉ်ထူသဉ်စု၊ ဟ်ယုဉ်ဒီးစိပတတ် အိဉ်တိအိတဖဉ်၊ မ့တနုဉ်ဘဉ်နုဉ်ယကမာသံနု၊ ယုဉ်ဒီးအိတဘျီယိလိ။ ”

အံ့ကိတ်တိကဘဉ်သုဉ် နိုင်ထိုင်းသုဉ်တထွဉ်လအအိဉ်ဒီးသတိလဉ်၊ အသဉ်ထူသဉ်စု၊ ဟ်ယုဉ်ဒီးစိပတတ် အိဉ်တိအိတဖဉ်၊ မ့တနုဉ်ဘဉ်နုဉ်ယကမာသံနု၊ ယုဉ်ဒီးအိတဘျီယိလိ။

ဖဲမုဉ်နုဉ်ဒီးဖဲပုဉ်မလဉ်အခါ၊ အဝဲတကျိဉ်အခါဒီးဟိဉ်ခိဉ်သထံဉ်လကကိတ်တိက လိင်တရားကင်းသောကဏ္ဍအပေါ်လှုပ်ရှားနေကြသည်။ တဘျီယိ၊ သုဉ်လိလးတထွဉ်မထိုင်းလိင်တရားကင်းသောကဏ္ဍအပေါ်လှုပ်ရှားနေကြသည်။ တဘျီယိ၊ သုဉ်လိလးတထွဉ်မထိုင်းလိင်တရားကင်းသောကဏ္ဍအပေါ်လှုပ်ရှားနေကြသည်။ တဘျီယိ၊ သုဉ်လိလးတထွဉ်မထိုင်းလိင်တရားကင်းသောကဏ္ဍအပေါ်လှုပ်ရှားနေကြသည်။

မုဉ်ဆုဉ်ထိုင်း၊ တူရိယာပန်းပွင့်ကဏ္ဍတို့အားလုံးပင် အသေးစားနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံကလေးငယ်များ၊ “ တိမ နုဉ်ကတိကပြုဉ်ကပြုဉ်တဖဉ်နုဉ်လဉ်၊ ယထံဉ်တိတဆုဉ်ဘဉ် ” ... ဒီးဆိကမိဉ်ထိုင်းဝဲ၊ “ တိအံဉ်ကမုဉ်တိကထိုင်းသးလိလိလးခိဉ်တဖဉ်တဂုဉ်နုဉ်အစိကမိဉ်နီဉ်နီဉ် နုဉ်လိ။ ”

လိင်တရားကင်းသောကဏ္ဍအပေါ်လှုပ်ရှားနေကြသည်။ တူရိယာပန်းပွင့်ကဏ္ဍတို့အားလုံးပင် အသေးစားနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံကလေးငယ်များ၊ “ တိမ နုဉ်ကတိကပြုဉ်ကပြုဉ်တဖဉ်နုဉ်လဉ်၊ ယထံဉ်တိတဆုဉ်ဘဉ် ” ... ဒီးဆိကမိဉ်ထိုင်းဝဲ၊ “ တိအံဉ်ကမုဉ်တိကထိုင်းသးလိလိလးခိဉ်တဖဉ်တဂုဉ်နုဉ်အစိကမိဉ်နီဉ်နီဉ် နုဉ်လိ။ ”

လီဝဲလီအဖိမုတ်တကတကမ္မာတူလိဝဲနဲ့ကဒူးဖျိဝဲဒီးအံင်ကီဟိနဲ့လီဝဲ. ကိးယီဝဲ အဖိမုတ်ယုဂါဆူအအိင်, တုနီပပမုတ်ဖိယုဂါဟဲတုဒီးစံးဝဲ, “ဝါတဂါ, အစုအခိင် တအိင်, ယဟံးတကဲဘင်.”

တုလါအသဒါတဂါ, စံးဝဲ, “မိမိမုတ်ဘင်အသးဒီးယအာင်လီယဲလီဝဲ.” အဝဲသုင် ဒီးတုဒီးဖျိအသးဒီး စီပပဘိထိင်နဲ့အီတတ်လီဝဲလီဆီနဲ့လီဝဲ. ဖဲအံင်ကီဟိအိင်လါ အကစာဒဲဝဲအနီပူနဲ့လိင်ကဲထိင်သးလါစီပပဖိခွါဒိင်တဂါတဂါလီဝဲ, ဘင်ဆင် ပုလါအထံင်အီနဲ့မုတ်ဒဲဝဲအမါတဂါမိနဲ့လီဝဲ.

ဘင်တနံစီပပမမူးဖးဒိင်လါပုကိးဂါကဟဲအဂီဒီးပုကိးဂါဒဲးလဲဝဲ, ဘင်ဆင် အံင်ကီဟိဒီးအမါတလဲဝဲဘင်နဲ့လီဝဲ. ဖဲအဝဲသုင်ကလဲဝဲနဲ့အံင်ကီဟိသမူထိင် ဝဲအကသုင်ယုတဒုဒီးဒါးထိင်ဝဲဆူမူဖးဖိ, ဒီးလဲဝဲလီဝဲလါစီပပအမူးအပူနဲ့ လီဝဲ. အဝဲလဲဆုင်နီလါလါဖးဒိင်တဘင်လါဟံင်ခိင်ထံးနဲ့လီဝဲ. ဖဲနဲ့အဝဲဖျါဒိင် တဂါဒီးပုဒီးအသူးအသုင်အယိ, ပုဟဲတူလိဝဲအီဒီးသံင်မိဖိမိတဖင်ဒဲသိးပုမူ ခိင်ဖိတဂါဝဲ, အဝဲယုထိင်ကုဆူမူဖးဖိဒီးလီဝဲမိကွံင်ဝဲဒီးဟဲကုဆူအနီပူလီဝဲ.

ဖဲအဒီပုဝဲမုတ်တဖင်ဟဲကုလါအဟံင်, ကလင်အံင်ကီဟိဒီးအမါမုတ်လါတလဲမူး အယိဒီးတဲဝဲ, “ပဝဲပထံင်ဘင်တလီလဲလါတနံအံလါတမုတ်သုကထံင်ဘင်အီ တသုနီတဘျိဘင်နဲ့လီဝဲ.”

အပုသဒါနံထိင်ဝဲဒီးဘင်သးတဲပူးဝဲလါတဂါဘင်ဆင်တဲဝဲဘင်. ဖဲနဲ့အလီဝဲခံ, စီပပမိမိတ်လီဝဲ. မိမိဝဲလါစီပပဖဲကွဲဟဲစံးဘင်အီ, “ဆုလီပုမိတ်တဂါစိင် တဂါဆူယအိင်လါနွံသီတီပူ, မုတမုတ်ဘင်နဲ့နကဘင်သံလီဝဲ.”

လါယုသီအတီပူနဲ့, စီပပဟးထိင်ဟးလီဝဲလါအဝဲပူလါကယုနီပုလါက လဲဆူဒီးတကါအဝဲနဲ့လီဝဲ. ဘင်ဆင်တထံင်ဝဲနီတဂါဘင်အဝဲပျဲတဂါတုလါဘူး ကသံဘင်အသးနဲ့လီဝဲ. မုတ်လါခဲမုတ်ဆုင်မုတ်နံအကတဂါတနံလီဝဲ. ဖဲနဲ့, အဖိ

မုန်သဒါပဲတဲမုန်ကုၤအသးဒီးစံးဝဲ, “အိတ်ကိတ်ဟိလဲၤဝဲသ့န့ၣ်လီၤ .” ဘၣ်ဆၣ်ပှၤတ နၣ်အိၤနီၣ်တဂၤဘၣ်.

ဖဲန့ၣ်နံၤတနံၤန့ၣ်အိတ်ကိတ်ဟိလိၣ်ကဲထီၣ်သးဆူစီၤပၤဖိခွါပံလၤတဂၤ, ဒၤဒီးထီၣ်အက သ့ၣ်ယူၤဒီးလဲၤဝဲဆူဒီးတကါအဝုၣ်လၤကလဲၤဟံးတၢ်ကစီၣ်လၤစီၤပၤဖဲးကွၣ်အအိတ် န့ၣ်လီၤ.

ဖဲန့ၣ်အခါနီၣ်ပၤမုၣ်ဖိအဂၤတဖၣ်လီၤကိတ်က့ၤဝဲလၤတဖျိဘၣ်အသးဒီးအိတ်ကိတ်ဟိန့ၣ် လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အပုၣ်သဒါစံးဘၣ်အဝဲသ့ၣ်, “ဖဲတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အိတ်ခါသုပျၢ်ကွၣ်အိၤ, အခဲအံၤသုတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တအိတ်လၤဘၣ်.”

လၢခံ, အဝဲသ့ၣ်ခံဂၤအိတ်မုၣ်ဆိးပၤက့ၤဝဲတုၤလၤအကတၢ်တစုန့ၣ်လီၤ.

ပုဂံဖိုလ်အသားကွဲတင်အိပ်တဂါ

လၢပုဂံန့ၣ်ပုဂံပိၣ်ခွါလၢအဖိုၣ်သံယာ်ဂီၤအိပ်တဂါလီၤ. တနံၤန့ၣ်န့ၣ်ဟူဝဲလၢသိတ
 အိပ်လၢဝဲပုဂံလၢဘၣ်အယိ, အဝဲယုန့ၣ်ဝဲစုတဆံးတက့ၢ်လၢအသကိးအအိပ်ဒီးလဲၤ
 ပုၤသိဒီးလဲၤလီၤဆူဝဲပုၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲလဲၤပုၤသိဝံၤယိးထီၣ်ဝဲသိခံကိလၢနီၣ်ယိးဘိတ
 ဘိအလီၤလီၤ. လၢကျဲန့ၣ်အဝဲထံၣ်လိာ်အသးဒီးတရူးတဘိဒီးတရူးန့ၣ်ယုၢ်ကွံာ်အီၤဖဲ
 အထံၣ်အီၤတဘျီယီၤန့ၣ်လီၤ. သးစၢ်အံၤမ့ၢ်လၢအဲၣ်ဒီးအိပ်တရူးအယိ, ယုၢ်လူၤပိာ်တ
 ရူးအခံလၢကဖိၣ်အိပ်ဝဲအဂီၢ်လီၤ. တရူးဒီးယုၢ်အယိအဝဲလူၤပိာ်ဝဲတရူးအခံတယံၤဒီး
 တရူးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢခံတရူးတဒုအံၤယုၢ်န့ၣ်လီၤဆူဝဲပုၤအပူၤဒီးဟါမၢ်ကွံာ်ဝဲလီၤ.
 လၢခံပုၤသးစၢ်အံၤ, ပာ်လီၤအသိခံကိးစးထီၣ်ခူၣ်ဝဲတရူးအပူၤလီၤ. ဖဲခူၣ်တုၤတ
 ယံာ်ဘၣ်ဒီးထံၣ်ဝဲစုသၢတရံၤဒီးထူသၢတရံၤလီၤ. အဝဲအသးခုဒိၣ်မးအယိ, ဟဲက့ၢ်
 ယိးဝဲတရံၤ ၆ ဖျၢၣ်ဒီးသိခံကိန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ယံာ်ထီၣ်ဒီးယၢထီၣ်ဝဲလီၤ. အဝဲဆိ
 ကမိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢအသး, “လၢယဂီၢ်သိတဖၣ်အံၤအဘျူးတအိပ်ဘၣ်. ခဲအံၤယထူယ
 စုအိပ်လံ...ယကကွံာ်တုၢ်သိတရံၤဖဲအံၤလီၤ.” ဝံၤဟံာ်တုၢ်ဝဲသိလၢကျဲခိၣ်လီၤ. ဝံၤလဲၤ
 ယိးဝဲထူကိစုကိတဖၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲလဲၤတုၤလၢဝဲပုၤအခါ, သ့ၣ်ညါဝဲလၢတနံၤအံၤ

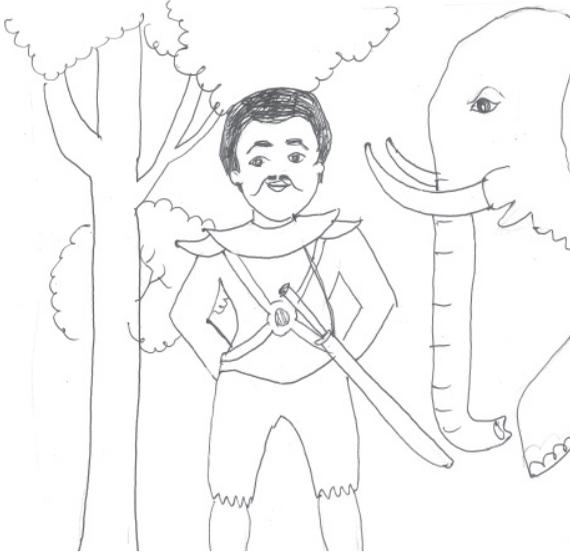
အိတ်ဒီးဖါးလျာခိုက်ပူလီ၊ ထူတရုံစုတရုံတဖန်စွဲကိးယာတကးဒီးဘဉ်၊ အဲအဲဒီးလဲဟးဆူအသကိးအိတ်အယိ၊ ကဟ်တိုဝဲအတရုံတဖန်လဲဟ်တဖျဉ်အပူလီ၊ အဲဝဲဘဉ်ဟ်ကဉ်လဲဟ်၊ “ဝံသးစူ ... ယအဲဒီးဟ်တိုယတရုံဖဲအဲလီ၊ တရုံတဖန်အပူအိတ်ဒီးသိတဖန်န့လီ။”

အဲဟ်တိုအတရုံတဖန်ဝံဒီးလဲဟးအိတ်သကိးအသကိးလဲဟ်ပူန့လီ၊ အဲဟးဒီတနံအယိအဲတသ့ညါဒုင်လဲဟ်အသးလဲဟ်တိုဝဲအသရုံလဲဟ်တဖန်ဖဲလဲဟ်တဖျဉ်ဘဉ်န့လီ၊ အယိအဲဒင်လီဟးထီတဟ်ဝံတဟ်ဒီးသံကွဲဝဲမုဟ်တိုဘဉ်ဝဲတရုံဖဲလဲဟ်ဘဉ်ဆဉ်ပုတဲအဲလဲဟ်တအိတ်ဘဉ်န့လီ၊

လဲဟ်ကတိတ်အဲထံန့က့ဒုင်ထဲလံပရဲတဘဉ်လဲဟ်အဲလီန့လီ၊ လံပရဲတဲဝဲ၊ “ထူစုတရုံအကဉ်တဲဝဲ၊ သါစံးဘျူးဘဉ်န့လဲဟ်ပူလီအဲအထူအစုဆူဝဲပူအယိန့လီ၊ အဲဟ်တိုန့တိတ်အဲဘူးအဲလဲတဲဝဲလဲဟ်န့လီ။” လံပရဲတဘဉ်အဲအပူအိတ်ဒီးစုဖိစုဘဉ်န့လီ၊

ဖဲန့အဲဝဲဟ်ယံလီက့အသးလဲဟ်အဲမုဟ်တဟ်တိုဝဲအသိကိန့ကဂ့လီ၊ ခဲအဲထူတရုံစုတရုံဟါမါ၊ တကးဘဉ်သိကိစွဲကိးဟါမါကွဲအယိဟဲက့လဲဆူအသဝဲလဲဟ်တဲဝဲတဖန်အပူန့လီ၊

အူတုန်

တၢ်စံးဝဲတၢ်ချီ၊ ကိန်စဉ်ဖံးန့ၣ်နီၣ်ပၤမုၢ်အိၣ်ဝဲတၢ်ဂၤ၊ ဘၣ်တနံၤအဝဲအိၣ်တဆူၣ်နးမးန့ၣ်လီၤ၊ အယိမံလီၤဝဲလၢအလီၤမံဒီးကၢဘၢအသးဒီးသတိၢ်အဂီၢ်ဘူဘူဖိတဘျီလီၤ၊

ဖဲန့ၣ်အခါထီၣ်ဖးဒိၣ်တဘျီယူၤလၢတၢ်ဖးဖိလီၤ၊ ကွၢ်လီၤဝဲထံၣ်နီၣ်ပၤမုၢ်ကၢဘၢအသးဒီးသတိၢ်ဂီၤဂီၤဒီးဆိကမိၣ်ဝဲလၢတၢ်ညၣ်အယိယူၤလီၤဒီးစိုၤစိၣ်ကွံာ်နီၣ်ပၤမုၢ်ဆူတၢ်လီၢ်အယံၤန့ၣ်လီၤ၊ ယူၤဝဲတုၤလၢအယံၤတုၤလၢသ့ၣ်ဖးဒိၣ်တထူၣ်အခံန့ၣ်လီၤ၊ ဖဲန့ၣ်နီၣ်ပၤမုၢ်အဟၢဖါဆါထီၣ်ဒီးကီၤဝဲတကဲလၢၤအယိအိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်အဖိခွါဖဲသ့ၣ်ဒုတဖၣ်အကျါန့ၣ်လီၤ၊ ဖိသၣ်ဖိစးထီၣ်ဟီၣ်ဝဲ၊ ဒီးဖဲန့ၣ်ထီၣ်ဖးဒိၣ်သးကညီၤဘၣ်ဖိသၣ်အယိယူၤကွံာ်ဝဲဆူတၢ်လီၢ်အဂၢၤဒီးဟံးတုၢ်တၢ်ဒိဖိမိၢ်ခံၣ်လၢသ့ၣ်ခံန့ၣ်လီၤ၊

ပူကွံတစ်ဖိ၊ အံးသွေးခံဂဟဘဉ်ဝဲဒီးနဟူဝဲဖိသဉ်ဟီၣ်သီၣ်န့ၣ်လီၤ။ ဖဲကွံထီၣ်ဝဲ ဆူတၢ်ဖိခိၣ်ဒီးထံၣ်ဝဲလၢနီၢ်ပၤမုၢ်စိၣ်ဒီးအဖိတဂၤန့ၣ်လီၤ။ အဝဲသ့ၣ်လဲၤထီၣ်မၤန့ၢ်တၢ် ဒီဖိမိၢ်ခံဂဟဘဉ်လီၤဝဲဆူတၢ်ဖိလၢန့ၣ်လီၤ။ ဖိသဉ်အမံၤမ့ၢ်ဝဲ, “အူတ့ၣ်” ဒီးအ ခိပညီမ့ၢ်ဝဲဘ့ၣ်မုၢ်ပစီၤန့ၣ်လီၤ။ တုၤအဒိၣ်ထီၣ်, မ့ၢ်ပုၤလၢအဂံၢ်ဆူၣ်, သ့ၣ်ဒုးဒုးဒီး လဲၤခိဖျိဘဉ်တၢ်အါမံၤလၢပုၤန့ၣ်လီၤ။

ဘဉ်တနံၤအံးသွေးစံးဘဉ်နီၢ်ပၤမုၢ်, “ဖဲမဟါတဟါန့ၣ်ဖဲယဒူးဆဉ်လၢမူခိၣ်အခါအစၢ ဟဲထီၣ်လၢစီၤပၤလၢကိၣ်စဉ်ဖံၣ်န့ၣ်သံလံန့ၣ်လီၤ” နီၢ်ပၤမုၢ်စးထီၣ်ဟီၣ်ကစံး, အယိ သံကွံၣ် “ဘဉ်မနုၤလၢနဘဉ်ဟီၣ်လဲၣ်.” ဒီးစံးဆၢဝဲ, “စီၤပၤတဂၤန့ၣ်မ့ၢ်ယဝၤန့ၣ် လီၤ.” အံးသွေးတဂၤအိၣ်ဒီးတနၢ်တဖျၢၣ်အပျံၤအိၣ်ဝဲတဆံခံဘိန့ၣ်လီၤ။ အဝဲဟ့ၣ်လီၤ ဝဲအူတ့ၣ်လီၤ။ နီၢ်ပၤမုၢ်စ့ၢ်ကီးဟ့ၣ်လီၤဝဲအဖိခွါထံဖွံၣ်ထူတဘိ, ပသံးဒီးသတိၢ်အဂီၤ ဘူဘူတဘ့ၣ်ဒီးလဲၤဆူၣ်အူတ့ၣ်လၢတၢ်လီၢ်အဘူးဒီးကိၣ်စဉ်ဖံၣ်ဖဲတၢ်လီၢ်လၢအပၢစီၤ ပၤပၤတ့ၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ။

လဲၤဘဉ်ဝဲလၢအါသီအတီၢ်ပူၤဒီးတုၤဝဲလၢဝုၢ်အတြၢမဲၣ်ညါဘဉ်ဆဉ်တြၢပံးတံၢ်အသး လီၤ။ အဝဲကိးပသုၤဒီးပုၤခိးတၢ်ဖိဟဲသံကွံၢ်အီၤလၢအလိၣ်ဘဉ်တၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ။ အဝဲစံးဆၢ, “ယမ့ၢ်စီၤပၤလၢသံကွံၣ်တဂၤအဖိခွါလီၤ။”

ပုၤခိးဝဲတြီလဲၤယုၢ်ကိးတၢ်ခိၣ်တၢ်နီၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဟဲကွံၣ်ဒီးသံကွံၣ်ဝဲဒၣ်, “နတဲလၢန ကဲစီၤပၤဖိခွါ, နအိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်သးမနုၤတဖၣ်လၢနမိၢ်ဟ့ၣ်လီၤနၤလၢအကဒူးနဲၣ်နၤ လၢနမ့ၢ်စီၤပၤအဖိနီၢ်ကီၢ်လဲၣ်.” အဝဲထူးထီၣ်ထံဖွံၣ်ထူ, ပသံး, ဒီးတၢ်ကံးညဉ်သတိၢ် အဂီၤဘူဘူတဘ့ၣ်န့ၣ်လီၤ။ တၢ်ခိၣ်တၢ်နီၢ်တဖၣ်စံးဝဲဒၣ်, “မ့ၢ်နီၢ်ကီၢ်လီၤ, အဝဲကဘဉ် ကဲပစီၤပၤန့ၣ်လီၤ ” ဒီးအူတ့ၣ်ကဲထီၣ်ဘဉ်စီၤပၤဖဲန့ၣ်လီၤ။

ဘဉ်တနံၤအူတ့ၣ်ဘဉ်သးဒူးနဲၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်ဆူကမျၢၢ်လီၤ။ အဝဲဒုထီၣ်တနၢ်န့ၣ် လီၤ။ ဖဲဒုလီၤဝဲတဘိ, ကဆိဒီးတၢ်မံၤလၢတဖၣ်ဟဲလၢတၢ်လီၢ်ယံၤဒီးဟဲဒိကန့ၣ်ဝဲလီၤ။ ဒုလီၤဝဲခံဘိတဘိ, ပုၤကညီဒီးတၢ်နါတဖၣ်ဟဲကန့ၣ် ဝဲဒၣ်ဒီးကမၤကမၢ်ဘဉ်ဝဲတၢ်ဒု

တခါအံ့န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဒုလီၤဝဲသဘိန့ၣ်, ကယံၣ်ကဆိခဲလၢၣ်တဖၣ်ဟဲက့ၤကဒါက့ၤ
ဒီးတီၤလီၤဘါထီၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တနၢ်တၢ်ဒုအံၤဘၣ်တၢ်စံၣ်တဲၤအီၤလၢအူတ့ၣ်အထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်အကျါအါမးလီၤ.
တယံၣ်ဘၣ်, တနၢ်လီၤလးတဖျါၣ်အံၤဟူထီၣ်သါလီၤဆူကီၢ်အဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

စီၤပၤလၢကီၢ်အဂၤတဘျီၣ်န့ၣ်ဟူဝဲတနၢ်တဖျါၣ်အံၤအတၢ်လီၤလးဒီးသးလီၤဘၣ်ဝဲန့ၣ်
လီၤ. အဝဲမၤလီၤအပူၤစုသ့ခိၣ်ဘၣ်လၢကဘိထီၣ်န့ၣ်အီၤကဆိလၢသ့ၣ်တဒုန့ၣ်လီၤ.
မၤကအိတုၤပူၤကညိန့ၣ်လီၤတြီၢ်, ဘိအဆၢဝဲဘူးတဖၣ်အါအါ, ဖူဝါအီၤဒီဒုညါ, ဆွဲ
ဒီးပျံၤလၢကဒုးဟူးဝးအတဖျါ, အနၢ်, အမဲၣ်ကိ, ဒီးအခိၣ်ယၢ်ခိယၢ်ခိသ့ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်
လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံ, မၤပူၤကညိလဲၤန့ၣ်ထုးလီၤဆူကဆိပူၤဒီးလဲၤဝဲဆူအူတ့ၣ်အအိၣ်
န့ၣ်လီၤ. အူတ့ၣ်ထုးထီၣ်တနၢ်ဒီးဒုဝဲန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ကဆိတဒုဟးဒုၣ်အတၢ်တက
န့ၣ်အူတ့ၣ်ဘၣ်ဒီးလၢကဆိဘၣ်ပိၣ်ထွဲစီၤပၤအူတ့ၣ်အလီၢ်န့ၣ်စီၤပၤအူတ့ၣ်ဘၣ်လူၤ
ပိၣ်ထွဲကဆိအခံန့ၣ်လီၤ. ဖဲအလဲၤပိၣ်ဝဲတုၤလၢစီၤပၤတဂၤလၢအသးလီၤဘၣ်အတနၢ်
တဖျါၣ်န့ၣ်အထံကီၢ်ပူၤဒီးတၢ်ဖိၣ်ထၢန့ၣ်အီၤဆူယိၣ်ပူၤလီၤ. တချူးလၢပူၤဟံးန့ၣ်ကွံာ်
အတနၢ်ဘၣ်န့ၣ်စံးဝဲ, “တနၢ်အံၤန့ၣ်မ့ၢ်တသ့ၣ်ညါအတၢ်သမုဘၣ်န့ၣ်နဒုတန့ၢ်ဘၣ်.”

ဖဲပူၤလဲၤဝဲဘၣ်စီၤပၤတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ်စီၤပၤစံးဘၣ်အပျါ, “မၤအသိၣ်လိပူၤတဂၤဂၤ..”
တုၤပူၤလဲၤဝဲဘၣ်အီၤဒီးအဝဲစံးဆၢ, “ပူၤဝဲတဂၤလၢယကသိၣ်လိအီၤန့ၣ်မ့ၢ်စီၤပၤ
အဖိမုၣ်န့ၣ်လီၤ ”

စီၤပၤအသးခုလၢ ကဒုဘၣ်တနၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးမၤလီၤအဖိမုၣ်တဂၤလၢကဘၣ်ဒုလိတ
နၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲဟ်န့ၣ်အဖိမုၣ်လၢဒၢးလီၤဆိလၢတၢ်သးကံၢ်တဖျါၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီး
ဟ်အူတ့ၣ်လၢဘးခိတကပၤ, တဲဘၣ်အူတ့ၣ်လၢနီၢ်ပၤမုၣ်ဖိအံၤအမဲၣ်ဘျီၣ်န့ၣ်လီၤ.
လဲၤဟ်ယီၤဝဲအဖိမုၣ်လၢဒၢးအဝဲတခိဒီးတဲဘၣ်အဖိမုၣ်လၢအူတ့ၣ်အံၤအမဲၣ်သၣ်ပွဲၤ
ဒီးတၢ်ဖျါၣ်သ့ၣ်လီၤသးဘၣ်အါဒိၣ်မးလီၤ.

နီၤပၤမုၢ်ဖိဖဲမၤလိအသးကိးနံၤဒဲးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်မၤလိဝဲတဘၣ်ဘၣ်လီၤ. ဒီးအူတုၣ် အသးတထီလၢဘၣ်ဒီးစံးဘၣ်အိၤ, “ နီၤပၤမုၢ်ဘျီၣ်မဲၣ်ဧၤမ့ၢ်န့ၣ်အိၣ်ဒိၣ်မးလဲၣ်.”

ဖဲစီၤပၤဖိမုၢ်န့ၣ်ဟူဒီးအသးထီၣ်ဝဲဒီးအဝဲစံးဆၢ, “ ပှၤလီၤသးဘၣ်အၢမဲၣ်သၣ်ပှၤထဲ ဖျၢၣ်သွံတဂၢၤ, န့ၣ်သိၣ်လိယၢတကျၢဘၣ်တခီလီၤ.” အူတုၣ်စံးအိၤ, “ ဘၣ်မနုၤ လၢနစံးလၢယလီၤသးဘၣ်အၢလဲၣ်.” အဝဲစံးဆၢ, “ ဘၣ်မနုၤနစံးလၢယမဲၣ်ဘျီၣ် လဲၣ်.” ထဲန့ၣ်တဘျီအူတုၣ်အိးထီၣ်ကွၢ်ယၣ်ဘျးသးဒီးအဝဲသ့ၣ်ထံၣ်လိၣ်အသးဒီး အဲၣ်လိၣ်ဘၣ်သးန့ၣ်လီၤ.

တစိၣ်ဖိအူတုၣ်သံကွၢ်အိၤလၢနကယုၢ်ပိၣ်ယခံၤ, အဝဲအၢၣ်လီၤဝဲဒီးစံးဘၣ်အူတုၣ်, “ လၢနီၤပှၤအံၤကဆိတဖၣ်ယုၢ်မးလီၤ. ပမ့ၢ်တယုၢ်ဒီးအိၤဘၣ်န့ၣ်ပယုၢ်တပူၤဘၣ်.” နီၤပၤမုၢ်ဖိလဲၤအူအပၢ်အိၣ်ဒီးစံးဝဲဒၣ်, “ သရၣ်လၢအၢတဂၢၤန့ၣ်စံးဝဲလၢယဘၣ်မၤ န့ၣ်ထူထၢၣ်, စ့ထၢၣ်, ဒီးတၢ်မျၢပလဲထၢၣ်လၢကလဲၤလုၢ်ထီၣ်တၢ်လၢပှၤပူၤဒီးယဒုတ န့ၣ်ကဘၣ်ဝဲလီၤ.”

စီၤပၤဟ့ၣ်လီၤအိၤကယဲၣ်တၢ်လၢယုဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတနံၤ, နီၤပၤမုၢ်ဖိဒီးအူတုၣ် ဒီးထီၣ်ခူသ့ၣ်ကဆိဒီးယုၢ်ကွၢ်ဝဲလီၤ. ကျဲလဲၤအူကိၣ်စၣ်ဖံးန့ၣ်ယံၣ်ဝဲနွံလၢလီၤ. အ ခိၣ်ထံးန့ၣ်ပှၤတသ့ၣ်ညါနီၤတဂၢၤဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ဖဲပှၤဟံးသးလၢကဆိလီၤမၢ်တဖု, ဒီး တထံၣ်နီၤပၤမုၢ်ဖိဒီးအူတုၣ်လၢဘၣ်ဒီးလဲၤတဘၣ်ဝဲစီၤပၤဒီးမၤလီၤဝဲလၢပှၤကလဲၤ ယုကွၢ်က့ၤန့ၣ်လီၤ.

ပှၤလဲၤယုပိၣ်ထွဲယံၣ်ဝဲနွံသီလံလီၤ. လူၤဝဲဒီးကဆိဘၣ်ဆၣ်နီၤပၤမုၢ်ဖိဖုံလီၤတ့ၢ်ထူဒီး စ့တဖၣ်လၢကျဲ, ပှၤလူၤတၢ်ဖိတဖၣ်ပတုၣ်ကဆိဒီးခိးထာဝဲထူဒီးစ့တဖၣ်လီၤ. တၢ်မျၢ ပလဲအထၢၣ်တဖျၢၣ်လီၤတဲာ်ဖဲတၢ်လီၤန့ၣ်လီၤ. အယိပှၤလူၤတၢ်တဖၣ်အိၣ်လၢပှၤပူၤ အလၢဘၣ်အလၢန့ၣ်လီၤ. အူတုၣ်ဒီးနီၤပၤမုၢ်ဖိတခီက့ၤဘၣ်ဝဲမုၢ်မုၢ်ခုၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မျၢပလဲလၢပှၤတထံၣ်ဒဲးတဖၣ်အိၣ်ဒဲးဝဲအါမးလၢဟီၣ်ခိၣ်လၢဒီးအိၣ်ဝဲတုၤမုၢ်မ ဆါတနံၤအံၤလီၤ. ဒီးဘၣ်တဘၣ်ကအိၣ်ဒဲးဝဲလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢလီၤ.

ခီဖျိုလၢမ့ၤတဖျၢၣ်အယိ

တၢ်စံးဝဲလၢပျၢၤပုၤဒိပုၤဝဲၣ်အိၣ်ခံၣ်လီၤ. ခုခါဖဲန့ၣ်မ့ၤလၢတၢ်သ့ၣ်ဝံၤလီၤဒိလီၤလၢ ထံကီၢ်ပူၤအယိပုၤဒိပုၤဝဲၣ်ခံၣ်အံၤဘၣ်ကမၤယၢ်မ့ၤဖိတဖျၢၣ်တဂၤတဘျီန့ၣ်လီၤ. ဖဲ အပုၤပိၣ်မုၢ်ဖိတဂၤကမၤမ့ၤဖိအံၤအခါသးပုၤနီၣ်ဘၣ်အသးဒီးယုၤန့ၣ်လီၤဘၣ် ဝဲမ့ၤဖိတဖျၢၣ်အံၤလီၤ. ဖဲန့ၣ်အဝဲၣ်ခါန့ၣ်အသးဟဲဒိၣ်ထီၣ်ဘၣ်အိၣ်အယိကိသ့ၣ်ဖးအ ပုၤပိၣ်မုၢ်ဖိအဟၢဖးဒီးထူးထီၣ်အိၣ်ဝဲမ့ၤဖိတဖျၢၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲအပုၤမုၢ်သံဝံၤအ လီၤခံ, ကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်ထီၣ်ဖိတဘျီလီၤ.

ဖဲန့ၣ်အဝဲၣ်ခါတဂၤသးကညီၤဘၣ်အပုၤဒိၣ်မးအယိအသးသ့ၣ်ဖးဒီးသံကွံာ်ဝဲဝံၤကဲ ထီၣ်ကဒီးလၢထီၣ်ဖိတဘျီန့ၣ်လီၤ. ထီၣ်ဖိတဘျီအံၤသးကညီၤဘၣ်အပုၤဒိမုၢ်ဒီး လူၤကိးက့ၤဝဲအပုၤအမံၤလၢ, “စီၣ်ဂ့ၣ် --- စီၣ်ဂ့ၣ်” န့ၣ်လီၤ. အပုၤတခီကိးဆၢက ဒါက့ၤ “ဘုအါလံ --- ဟုအါလံ” န့ၣ်လီၤ. တုၤမုၢ်မဆါတနံၤအံၤအိၣ်ဒီးထီၣ်လၢ အကိး “စီၣ်ဂ့ၣ် -- စီၣ်ဂ့ၣ်” တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

နၢပုၤဒိးအမါ

တၢ်စံးဝဲလၢပျၢၤနၢပုၤဒိမါဝဲၣ်အိၣ်ခံၣ်လီၤ. နၢပုၤန့ၣ်မုၢ်ဟါလီၤခီအဆၢကတီၢ် ဘၣ်အိၣ်ခိးခးတၢ်မံၤလၢလၢသ့ၣ်ခံအယိ မၤအမါဟဲဆုၤန့ၣ်အိၣ်ဟါတၢ်အိၣ်လီၤ. ဖဲအ မါဟဲဆုၤန့ၣ်အိၣ်မ့ၤအခါ, မုၢ်လၢပုၤလိာ်အိၣ်ဒီးအမဲာ်ကမၢ်ဒီးဆိကမိၣ်ဝဲအမါလၢ တၢ် ဟိ, တၢ်ဒိၣ်တဖၣ်ဒီးခးစိယီၤဝဲဒီးဘၣ်လၢအမါအယိ အမါသံကွံာ်ဒီးကဲထီၣ်ကွံာ်ထီၣ် မိာ်တဘျီလီၤ. အဝဲၣ်စ့ၢ်ကိးအသးဘၣ်ဒိးဒီးသံကွံာ်အယိကဲထီၣ်ဝဲထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ထီၣ် ဖိအံၤကိးဝဲ, “တၢ်ဟိခါ--တၢ်ဒိၣ်ခါ” ဒီးမ့ၢ်မုၢ်အဝဲၣ်တခီကိးဆၢကဒါက့ၤဝဲ, “ကမၢ် အယိ-- ကမၢ်အယိ” န့ၣ်လီၤ.

ဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာအစု

တၢ်လၢယုၤန့ၣ်တၢ်ဒိမၤဝါအိၣ်ခံၣ်လၢလီၤ. အဝဲသ့ၣ်ခံၣ်လၢတၢ်ပာ်စၢၤဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိတဖၣ်
 ဒီးဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိအံၤဘျီဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. လၢယုၤန့ၣ်ဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိတဖၣ်တအိၣ်ဒီးအကူၤ
 တဖၣ်ဘၣ်ဒီးဝါဝဲဒီးန့ၣ်လီၤ. ဖဲနီၤဒိမၤဝါခံၣ်လၢလဲၤကူးကဟံၤအခါဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိတဖၣ်လဲၤ
 ယိးန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ကဟံၤတဖၣ်လီၤ. တနံၤန့ၣ်မ့ၣ်အူအိၣ်ထီၣ်ကဟံၤလၢဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိအ
 ပျီၤလီၤအယိဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိတဖၣ်တၢ်ကိၢ်အသးဒီးယုၤတဖျဲးထီဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢကျဲထံၣ်လီၤ
 အသးဒီးကျိၢ်တဖျဲးဒီးသံကွၢ်ဝဲကျိၢ်လၢကဘၣ်မၤသံမ့ၣ်အူဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်
 ကျိၢ်တဖျဲးဒီးဝဲလၢမ့ၣ်အူကအိၣ်ဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိအယိဝဲဝဲလၢယုၤထီၣ်လၢကစၢၤခိၣ်န့ၣ်
 လီၤ. ဖဲဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိထီၣ်လၢကစၢၤခိၣ်န့ၣ်, ကလံၤဆူၣ်အယိမ့ၣ်အူအိၣ်အါထီၣ်န့ၣ်
 လီၤ. ဖဲန့ၣ်ထံၣ်ကဒီးပနၢ်ဒီးသံကွၢ်ဝဲလၢကဘၣ်မၤသံမ့ၣ်အူဒ်လဲၣ်ဒီးမ့ၣ်လၢပနၢ်မ့ၣ်ပုၤ
 လၢအသးဂ့ၤအယိမၤအလဲၤစ့ၣ်လီၤအသးလၢထံကျိၢ်န့ၣ်လီၤ. ထဲန့ၣ်ဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိလဲၤ
 စံၣ်ဖုလီၤဆူထံကျိၢ်ဒီးမ့ၣ်အူလီၤပံာ်ကွၢ်အယိအသးသမူပုၤဖျဲးထီၣ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်
 ဆၣ်မ့ၣ်လၢမ့ၣ်အူအိၣ်လဲးဘၣ်ပနၢ်အကိၢ်ဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိအယိမ့ၣ်မဆါတနံၤအံၤပကထံၣ်ဘၣ်
 ပနၢ်အကိၢ်ဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိန့ၣ်လီၤ. မ့ၣ်ဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိတဖျဲးမ့ၣ်အူအိၣ်လၢအမိၢ်ပုၤဒိၣ်ဂၤအယိ, စး
 ထီၣ်ဖဲန့ၣ်တၢ်ကွၢ်တၢ်ကွၢ်ဝဲဒီးန့ၣ်လီၤ.

လၢခံမ့ၣ်လၢကျိၢ်ကူၣ်အဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိအယိဖဲဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိထံၣ်ကျိၢ်တဘျီလၢလၢအံၤသံကွၢ်
 ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပနၢ်န့ၣ်မ့ၣ်ပုၤလၢအမၤပုၤဖျဲးအသးသမူအယိ, ဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိပ
 နၢ်နီတဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၣ်အိၣ်ဝဲတခီ, ပုၤစံးဝဲဒၣ်လၢမ့ၣ်လၢတၢ်တဂ့ၤတဘၣ်ဒီးတၢ်
 ကမူၢ်ကမၣ်ကဲထီၣ်လၢပုၤသဝီပုၤအယိန့ၣ်လီၤ.

ယိုးဒယားကလောင်စာ အစဉ်းအကျဉ်းတမ်းတကျ

ယိုးဒယား မှတစ်ဖက် ယိုးဒယားကလောင်စာတစ်ဖက်မှတစ်ဖက်ကလောင်စာတစ်ဖက်ကလောင်စာအစဉ်းအကျဉ်းစာပေအပူပူ
လှည့်လည်တီးခိုးအတိတ်ဆဲးတိတ်လှည့်လည်နေလိမ့်။ ဖဲအံ့ပကမာလိသကိးအစဉ်းအကျဉ်း
စာပေတစ်စောင်လည်း။

တစ်အိတ်တစ်အိတ် - ယိုးဒယားကလောင်စာတစ်အိတ်မှတစ်အိတ်ကလောင်စာတစ်အိတ်အသိးလိမ့်။
ယိုးဒယားကလောင်စာလှည့်လည်အစဉ်းအကျဉ်းစာပေအပူပူတစ်အိတ်မှတစ်အိတ်သောတစ်အိတ်လိမ့်။ ဖဲလဲလဲလိမ့်
စံးပျိုအခါဒ်သိးအိတ်မှတစ်အိတ်အစဉ်းအကျဉ်းစာပေအပူပူတစ်အိတ်လိမ့်။ ထိန်နီအုတ်တ
ဖက်မှတစ်ဖက်ယိုးဒယားကလောင်စာတစ်အိတ်တစ်အိတ်အစဉ်းအကျဉ်းစာပေအပူပူတစ်အိတ်လိမ့်။ ထိန်နီအုတ်တ
ဖက်မှတစ်ဖက်ယိုးဒယားကလောင်စာတစ်အိတ်တစ်အိတ်အစဉ်းအကျဉ်းစာပေအပူပူတစ်အိတ်လိမ့်။ ယိုးဒယားလှည့်လည်
ကလောင်စာပေအစဉ်းအကျဉ်းစာပေအပူပူတစ်အိတ်အစဉ်းအကျဉ်းစာပေအပူပူတစ်အိတ်အစဉ်းအကျဉ်းစာပေအပူပူ

အဟိ၊ အဟဲတဖၣ်စ့ၣ်ကီးလီၤ. ဒိပိးလာတၢ်မၤအိၤလၢပအံၣ်သူန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲယိဒိန်ကလုာ်
န့ၣ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်လီၤ. ယိဖိကိးဂၤဒဲးအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢဖး, သဘျုၣ်သဲးသၣ်
တဖၣ်လီၤ. ယိဒိန်ကလုာ်န့ၣ်တဖၣ်အိၣ်လၢဖးထံအါန့ၣ်ထံခုၣ်တက့ၢ်လီၤ. ဒီးတၢ်တဲဝဲ
လၢလၢလၢဖးထံပူၤထၢန့ၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲဒီးအံၣ်သၣ်တဆံးတက့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဒုတၢ်အူအပိးအလိတဖၣ် – ယိဒိန်အတၢ်ဒုတၢ်အူအပိးအလိတဖၣ်အကျါပၣ်
ယုာ်ဒီးယိအဒၢပိာ်စု, မိၤအကလုာ်ကလုာ်, စ့ၢ်ဖျံးဒီးဝဲဒၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒၢပိာ်စုတ
ဖၣ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်အရ့ဒိန်ကတၢ်လၢယိဒိန်အတၢ်ဒုတၢ်အူတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

မိၤယုၤဖျါန့ၣ်တၢ်ရဲၣ်လီၤအိၤဒီးလၢနီၢ်တီၢ်တဘိယိအလိရဲၣ်လီၤဝဲနီၢ်တီၢ်ယိဘိဒီးဖဲ
အတီၢ်ဝဲန့ၣ်အကလုာ်သိၣ်တပြုၤယိန့ၣ်လီၤ.

အိၣ်စ့ၢ်ကီးဒီးတၢ်ဒုတၢ်အူအပိးအလိအဂ့ၤတဖၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. အိၣ်ဒီးတၢ်လၢတၢ်
မၤအိၤဒီးသ့ၣ်လၢအိၣ်ဒီးအပျံၤသဘိ, သီတူၢ်လၢတၢ်မၤအိၤဒီးထံလူၤသၣ်ယုဒီးသ့ၣ်
က့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုတၢ်အူတဖၣ်န့ၣ်တၢ်ဒုအိၤဖဲတၢ်ဟးဆုၣ်မုၢ်ကနီၤတဖၣ်အကျါ
စ့ၢ်ကီးလီၤ. မ့ၢ်တၢ်ဒုလၢအသိၣ်ကဖိလိဖိဒီးအမုၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုတၢ်ထုတဖၣ် – နတဘၣ်အူပံ, က့ၤကလံၤလၢပုၤကူၣ်လဲၤမၤကၤတၢ်တဖၣ်အ
ဟံၣ်ဘၣ်. တၢ်စံးဝဲလၢတၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်ကးတံာ်တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤအကျဲန့ၣ်လီၤ. ဒိကအိတဖၣ်
မ့ၢ်ပူၤ (ကိး) လၢနူပူၤသဝီပူၤန့ၣ်တၢ်ဒုတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်တမ့ၢ်ကဲထီၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်
ကစၢ်မ့ၢ်တဟ့ၣ်အခွဲးဘၣ်န့ၣ်နတဘၣ်လဲၤန့ၣ်ဆူဟံၣ်ကစၢ်ခွါအတၢ်လီၢ်လၢအဟံၣ်ပနီၣ်
ဃာ်ဝဲလၢအနီၢ်တဂၤအဂီၢ်ဘၣ်. နမ့ၢ်ထီၣ်လၢဟံၣ်ပူၤန့ၣ်နဘၣ်ဘ့ၣ်လီၤနခိၣ်ဖံးလီၤ.
နမ့ၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးလၢဖးထံလၢအဟံၣ်လီၤန့ၣ်နမးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်သးဝဲလီၤ. န
မ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်စံးဝဲလၢအရၢၢ်အစၢၢ်လီၤ.

ယိကလုာ်န့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ညီနီၢ်မၤလုာ်လၢထုသန့တၢ်ဆဲးတၢ်လၢအမူးတဖၣ်
လၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ကူၣ်လဲၤမၤကၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤဆိဒုတၢ်ဘၣ်

တော်ဆုံးဆီယံတော်ဖူးနှင့်လီ။ ဖဲတော်ယုထာတော်ကသုဉ်ထိုင်ဟံဉ်ယီအလီအကျဉ်းကို ဧကီဉ်ဧကီအလီအကျတဖဉ်အခါတော်ပူဉ်ထိုင်ဘုဉ်းတော်ကျါဘာယဉ်အခိဉ်ဝံအလီခံ ထုကဖဉ်သဉ်ကမဲၤဝဲနှင့်လီ။ လာခံတသီနှင့်တော်အိးထိုင်ဘုအပူဉ်ဝဲနှင့်ဝံတော်ဂံဘုချံ “နီဉ်ဂံဆီကူ, နီဉ်ဂံဆီတကူ” နှဉ်လီ။ တော်ဂံအိးမ့ၤန့ၤ “နီဉ်ဂံဆီကူ” နှဉ်မ့ၤတော် ထံဉ်ဆီလၢအဂ့ၤဒီးမ့ၤန့ၤ “နီဉ်ဂံဆီတကူ” နှဉ်မ့ၤတော်ထံဉ်ဆီလၢအတဂ့ၤနှင့်လီ။ တော်ဖူးဆီကျဲအဂၤတကလုဉ်နှဉ်တော်ကွၢ်ဘုပူဉ်အတော်အိဉ်သးဟးဂီၤတဟးဂီၤနှင့်လီ။ ဘုပူဉ်မ့ၤတဟးဂီၤနှဉ်မ့ၤတော်ထံဉ်ဆီလၢအဂ့ၤလီ။ မ့ၤဟးဂီၤနှဉ်မ့ၤတော်ထံဉ်ဆီလၢတ ဂ့ၤနှင့်လီ။ လၢအဂၤတကလုဉ်နှဉ်, တော်နီၤဖူးဘုအနီဉ်ဂံနီဉ်ဒူးဒီးနီဉ်ဂံလွံၢ်ဝံတော် ကွၢ်နီဉ်ဂံလၢအအိဉ်တ့ၢ်ဝံတော်ဟံးန့ၤတော်ထံဉ်စိလၢအဂ့ၤ, တဂ့ၤတဖဉ်နှင့်လီ။

ဖဲဟံဉ်ကစၢ်ခွါလဲၤတော်ဒုဉ်စၢၤအယံၤနှင့်, ဒ်သိးဖိလၢတော်ဘါအလီသုတလီၤညွံးလီၤ ဘဲအဂီၢ်ဟံဉ်ကစၢ်မုဉ်ဘဉ်ကွၢ်ထွဲဆီတလဲဝဲဖိထီဘိနှင့်လီ။ တော်ဖူးတော်မၤအသးဒီးပုၤ လဲၤတော်ဖိဘဉ်/တဘဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲၤဒီးတော်ကီတော်ခဲခိဖျိတော်ကွၢ်ဖိလီၤညွံးလီၤဘဲ, ဟး ဂီၤကွံာ်ဒီးယုၤအုဉ်ကွံာ်အိၤနှင့်လီ။

ဖဲအဝဲသုဉ်အိဉ်တဆုဉ်တချ့အခါအဝဲသုဉ်ယါဘျါအသးလၢဟံဉ်နှင့်လီ။ ပုၤလၢပူၤ သဝီပုၤတဖဉ်ဘဉ်သန့ၤထီဉ်ဒုဉ်အသးလၢကသံဉ်သရဉ်လၢအယါဘျါတော်ဆါဒီးတော် အူတော်သမူအကျဲတဖဉ်နှင့်လီ။ တော်တလိဉ်ဟ့ဉ်တော်အဘူးအလဲဘဉ်. ညီန့ၢ်တော်ဘဉ် ဟ့ဉ်က့ၤပုၤယါဘျါတော်လၢတော်ကူတော်ကၢၤနှင့်လီ။

ယိုးဒယားကလုဉ်နှဉ်အတော်တုတော်ဖျိ - ယိုးဒယားကလုဉ်နှဉ်ဖိတဖဉ်အတော်တုတော်ဖျိနှင့်လီၤဆီ လိာ်သးလၢတော်လီၢ်တော်ကျဲအဖိခိဉ်နှင့်လီ။ ညီန့ၢ်လီၤဆီဒုဉ်တော်ပိာ်ခွါဖိအမိာ်အပာ်တ ဖဉ်ဘဉ်လဲၤဆီလၢမုဉ်ကနီၤဟံဉ်ဒီးလဲၤတဲဆီတော်ဒီးမိာ်ပာ်တဖဉ်နှင့်လီ။ ပိာ်မုဉ်ဖိအ မိာ်အပာ်တဖဉ်ဟံးန့ၢ်တော်ဆၢကတီၢ်လွံၢ်သီယံၤသီဒီးတၢဉ်ပိာ်သကိးဝဲဒီးအဘူးအတံာ် တဖဉ်နှင့်လီ။ ဘဉ်သံကွၢ်စုာ်ကိးဝဲအဖိမုဉ်အတော်ဘဉ်သးနှင့်လီ။ အဖိမုဉ်မ့ၤဘဉ်အ သးနှင့်ဘဉ်တဲဘဉ်ကဒါက့ၤဝဲပိာ်ခွါဖိတခိဉ်နှင့်လီ။ ဒ်နှဉ်အသိး, ပိာ်ခွါဖိအမိာ်အပာ်တ ဖဉ်စုာ်ကိးတၢဉ်ပိာ်သကိးတော်ဒီးပုၤသးပုၤတဖဉ်ဒီးယုၤန့ၢ်ဝဲမုဉ်နီၤမုဉ်သီလၢအဂ့ၤတဖဉ်

နဲ့လဲ။ ဝဲမာနာမုာ်နံၤမုာ်သီၤလၢအဂ့ၤဝံၤလံတစု, လဲၤကဒီးလၢမုာ်ကနီၤအဟံၣ်လၢ
ကယုအဖိမုာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။ ဝဲအဆၢကတီၢ်ဝဲန့ၣ်, လၢပိာ်မုာ်အဟံၣ်ကအိၣ်ဒီးတံၤသ
ကိးဒီး ဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်ကအိၣ်ခိးဟံၣ်စၢၤအခိၣ်န့ၣ်လီၤ။ ပုၤသးစၢ်လၢပိာ်မုာ်ဖိတခီ
တြီယာ်ပုၤပိာ်ခွါအဟံၣ်ဖိယိဖိအကျဲခံတီၤ, တတီၤဝဲကရၢၢ်ဝဲတြီအခိၣ်ထိးဒီးအဂၤတ
တီၤန့ၣ်မုာ်ဝဲဝဲဟံၣ်ဝဲတြီအခိၣ်ထိးတတီၤန့ၣ်လီၤ။ ပုၤမုာ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤလၢကျိၣ်ဖိစ့ဖိမး
အိးထီၣ်န့ၣ်ဝဲဝဲတြီန့ၣ်လီၤ။

ဝဲအလဲၤထီၣ်တုၤလၢဟံၣ်ဖိခိၣ်န့ၣ်ပုၤသးပုၤလၢပိာ်ခွါဖိတခီပၤဘၣ်လဲၤဟံးစုကွၢ်မဲာ်ဒီး
ပုၤသးပုၤလၢပိာ်မုာ်ဖိတခီန့ၣ်လီၤ။ ပုၤသးပုၤလၢပိာ်မုာ်ဖိတခီ, ကဘၣ်ဟံတသ့ၣ်ညါ
အသးလၢပိာ်ခွါဖိတကပၤဟဲအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ။ ကဘၣ်သံကွၢ်ဝဲဟဲတၢ်ဂ့ၢ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ။
ပိာ်ခွါဖိတကပၤတခီတဲဝဲဟဲယုပိာ်မုာ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ။ ကဘၣ်တဲသကိးတၢ်ဒ်အံၤယၢ်ခီ
ယၢ်ခီန့ၣ်လီၤ။

ဝဲတဲဝဲဒ်န့ၣ်အဆၢကတီၢ်, ပိာ်ခွါဖိတကပၤကဘၣ်ဟဲစိာ်လီၤခိးလဲၤတဘျီဒီးလၢအ
ပူၤန့ၣ်ကထၢန့ၣ်လီၤဒီးလၢဖး (နီၤမုာ်) ခံဘိၣ်, သဘျီၣ်ယါခံယါ, တကွံသၣ်ခံသံၣ်အ
စ့ၤကတၢ်စ့ယၢ်သံးဒီးဆိဒ်ခံဖျါၣ်ဆူပိာ်မုာ်လၢအအိၣ်ဒီးအဖိအမၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ။
တဲတၢ်မုာ်တဝံၤမုာ်ဟံၣ်လီၤဘၣ်လီၤခိးလဲၤလၢတၢ်ဖိလၢန့ၣ်ပိာ်မုာ်ဖိတကပၤအိၣ်ကွံာ်ဝဲ
သ့န့ၣ်လီၤ။ ဝဲတဲတၢ်ဝံၤန့ၣ်ပုၤလၢအနၢ်ပၢၢ်တၢ်တဖၣ်ဘၣ်ရူးန့ၣ်အီၤတၢ်လီၤ။ ဝံၤအလီၢ်
ခံဟံတုာ်ဆိဒ်ခံဖျါၣ်ဝံၤအိၣ်ကွံာ်တၢ်အိၣ်အဂၤတဖၣ်တတ်သ့န့ၣ်လီၤ။ ဝံၤအလီၢ်ခံ
လၢအအိၣ်တုာ်တတ်န့ၣ်လဲၤလုာ်ထီၣ်ဝဲဆူမုာ်ယါတဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ။

ဝံၤပိာ်မုာ်ဖိတကပၤဘၣ်ဟ့ၣ်ဒုးအိၣ်ဝဲပိာ်ခွါတကပၤလၢမုၤန့ၣ်လီၤ။ ဘၣ်ဆၣ်ဘၣ်က
တဲာ်ကတီၢ်န့ၣ်ဝဲတၢ်အိၣ်လီၢ်လီၤဆီလီၤ။ ဝဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်မုၤအဆၢကတီၢ်ဖိသၣ်တဖၣ်
ဘၣ်ဟဲဆုၣ်နီၤလၢအကပၤအိးန့ၣ်အီၤဆိဒ်ခံအဖံးဒီးဘၣ်ကိးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်လၢ, “မိ
မိ, ပါပါ” ဒီးဘၣ်ဒုးအိၣ်ဝဲဆိဒ်ခံချီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ။ တၢ်ကဘၣ်ဖျိၣ်လီၤန့ၣ်တလးမူးပိာ်
မုာ်ပိာ်ခွါအခိၣ်ဒီးပျံၤလၢတၢ်သမူတယာ်ယာ်အီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ။ မုာ်ကနီၤဖိၣ်သၣ်ခွါ
တဖၣ်တခီကဘၣ်ဟ့ၣ်ဒုးအိၣ်လိာ်သးတၢ်ယၢ်ခီယၢ်ခီန့ၣ်လီၤ။

တလားမူးပိတ်ခွါကဘဉ်ဟ့ဉ်လီၤတလားမူးအမိၢ်အပၢ်လၢစ့ယၢ်ဘးခိဖျိအိဉ်ဖျါန့ၢ်အဖိ
မုဉ်ဒီးဟ့ဉ်န့ၢ်ဝဲတၢ်န့ၢ်ထံပှၤန့ၢ်လီၤ. န့ၢ်အသိးလၢမုဉ်ကနီၤတခိကဘဉ်ဟ့ဉ်န့ၢ်စ့ၢ်
ကိးဘူးတၢ်တဖဉ်တၢ်အိဉ်တၢ်အိအပှၤန့ၢ်လီၤ. မၤဝဲဒ်အံၤမ့ၢ်လၢကဟ်ဝဲဘူးတၢ်တဖဉ်
ဒ်ပှၤအုဉ်ကိၤတၢ်အသိးဒီးမ့ၢ်ဒ်သိးကသိဉ်ကသိမၤလီၤမၤဘဉ်အိၤဖဲအဝဲသ့ဉ်တဖဉ်
လီၤမ့ၢ်လီၤဖးအခါန့ၢ်လီၤ.

လၢတၢ်လီၢ်တနီၤဘူဉ်ထီဉ်ဘါထီဉ်တၢ်ဒီးတကွံသဉ်ဒီးထၢန့ၢ်လီၤဝဲညဉ်ဆံဉ်ဘိဉ်လၢ
လီၤခိတဖဉ်အပူၤလီၤ. သူဉ်ကုသးပှၤတဖဉ်ဘဉ်ထုးထီဉ်တၢ်သ့ဉ်တဖဉ်အံၤဒီးဟ့ဉ်နီၤ
လီၤဝဲဆူပှၤဂၤသ့ဉ်တဖဉ်အအိဉ်လၢကအိဉ်ကအိသကိးဝဲအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. ပှၤလၢအဖျိ
န့ၢ်တၢ်တဂၤဒုးအိဝဲတလားမူးပိတ်မုဉ်ဒီးထံလၢတၢ်ထၢန့ၢ်လီၤအိၤဒီးထူဇိၤစ့ဇိၤတဖဉ်န့ၢ်
လီၤ. ဝံၤဒီးတလားမူးပိတ်မုဉ်ဟ့ဉ်ဒုးအိကဒီးတလားမူးပိတ်ခွါလၢထံန့ၢ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်မ့ၢ်
ဖျိအသးန့ၢ်ညီန့ၢ်ဟ့ဉ်လိာ်အသးဒီးတၢ်ဟ့ဉ်တဖဉ်လီၤ.

ပှၤလၢအထီဉ်ဆုၢ်တၢ်တဖဉ်ဒီးပှၤဖျိန့ၢ်တၢ်တဖဉ်ကဘဉ်အိဉ်ဒီးမိၢ်ပၢ်လၢလၢပှၤပှၤလီၤ.
ပိတ်ခွါဖိအမိၢ်အပၢ်ထီဉ်ယုပိတ်မုဉ်ဖိဒီးထူစ့ဒီးတၢ်ကူတၢ်ကၤတဖဉ်လီၤ. တထီဉ်ယုဝဲဒီး
ဟံဉ်ယီၤဟီဉ်ခိဉ်လီၢ်တဖဉ်ဘဉ်. ပိတ်ခွါဖိတဖဉ်ဘဉ်ဟ့ဉ်န့ၢ်တၢ်လၢာ်ဘူဉ်လၢာ်စ့ၤတဖဉ်
ခဲလၢာ်လီၤ.

ဖဲယိၤကိၢ်ကလံၤစိးတခိ, ဖဲတၢ်လဲၤထီဉ်ယုပိတ်မုဉ်ဖိအခါတၢ်ဘဉ်ဟ့ဉ်လီၤထံကိလၢအ
အိဉ်ဒီးထံပှၤပှၤ, ချီဉ်တဘျီလၢအလဲၢ်အိဉ်ခံပျါဝးဝး, ထူဉ်မိလၢအအိဉ်ဒီးထူဉ်, သဲး
သဉ်လၢလၢပှၤပှၤဒီး မိာ်အုဉ်ခွးလၢအအိဉ်ဒီးမိာ်တဖဉ်လီၤ.

လၢယိၤကိၢ်ကလံၤထံးတခိ, တၢ်ဘဉ်လဲၤစိာ်လၢဖးဘဉ်စိဉ်တပီၢ်, အံသဉ်တပီၢ်, က
ထံလီၤသကၤတပီၢ်, တကွံသဉ်ဖးဒိဉ်တဖုဝံၤတၢ်လဲၤဟ့ဉ်အိၤဆူပိတ်မုဉ်ဖိအမိၢ်အပၢ်
အအိဉ်ဒီးထူဖိစ့ဖိလၢပိတ်မုဉ်ဖိကကယၢ်ကယဲအသးအဂီၢ်လီၤ.

ဖဲလဲၤအခါကဘဉ်လဲၤကိးယုဉ်ဒီးပှၤလၢအကတိၤတၢ်သ့, တဲန့ၢ်တဲအုတၢ်သ့ (အါတ

ကွဲပြားသောအခွင့်အလမ်း) တဖန်ဖဲအလဲယူပိုင်မှုအခါလီ။ ညီနော်တံမတံတုတံဖျိ
လဲပိုင်မှုဖိတဖန်အဟံနံလီ။ အိန်စွာကီးဒီးတံလုတံလံလဲတံတြီထူပျံးစုပျံးအ
လုအလုဒီးဖဲတလးမူးဟဲဒီဖျိထူပျံးစုပျံးအခါဘန်ဟံနံပဲကျိန်ဖိစုဖိတဖန်လီ။ ဖဲဖျိ
အသးဝံကဘန်အိန်လဲအမံပုအဟံနံတနံနံဝံမးလဲအိန်ဆိးလဲတံလီအဂဲသု
လီ။ တံအံမုယိအတံတုတံဖျိအလုအလုနံလီ။

